

NOTITIE REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU VOOR  
PLANMER BESTEMMINGSPLAN LANDELIJK GEBIED

GEMEENTE VEGHEL

DEFINITIEF

**16 april 2010**

**B02012.000127**



# Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en m.e.r.-plicht	4
1.2	Leeswijzer	6
2	Beleidskaders	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Reconstructieplan Peel en Maas	7
2.2.1	Integrale zonering intensieve veehouderij	9
2.2.2	Regels op basis van reconstructieplan Peel en Maas	12
2.2.3	Duurzame locaties	13
2.3	Vigerend bestemmingsplannen	16
2.4	Wet geurhinder en veehouderij	17
2.4.1	Normstelling gemeente Veghel	18
2.5	Ontwikkelingsplannen voor de LOG's	20
2.6	Ruimtelijke criteria voor de landbouwontwikkelingsgebieden	23
2.7	Overige beleidskaders	23
3	Huidige situatie en autonome ontwikkelingen	24
3.1	Belangrijkste thema's buitengebied	24
3.2	Agrarische bedrijvigheid	24
3.3	Geurhinder	29
3.4	Natuurgebieden en overige natuurwaarden	32
3.5	Fijn stof	36
4	Voornemen en alternatieven	39
4.1	Voornemen	39
4.2	Focus gemeentelijk beleid	40
4.3	Beleidsopties en alternatieven	41
5	Effecten	45
5.1	Inleiding	45
5.1.1	Studiegebied	45
5.1.2	Planhorizon: referentiejaar	45
5.2	Gevolgen voor het milieu	45
5.2.1	Ammoniak	46
5.2.2	Geurhinder	47
5.2.3	Fijn stof	47
5.2.4	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	48
5.2.5	Geluid	48
5.2.6	Verkeer	48
5.2.7	Water/bodem	49
5.2.8	Gezondheid	49

6	Procedure en planning	51
6.1	Overzicht procedure plan-m.e.r.	51
6.2	Te raadplegen instanties	51
6.3	Consultatie over deze notitie	52
6.4	Verdere procedure en globale planning	52
1	Literatuurlijst	53
2	Ruimtelijke criteria voor de landbouwontwikkelingsgebieden (vastgesteld 15 januari 2009 gemeenteraad Veghel)	54
3	Kaartenbijlagen	55
4	Handleiding duurzame locaties provincie Noord-Brabant	56
5	Trendmatige ontwikkeling veehouderij in Veghel	58

## HOOFDSTUK

# 1

## Inleiding

### 1.1

#### AANLEIDING EN M.E.R.-PLICHT

*Nieuw bestemmingsplan 'Landelijk gebied'*

De gemeente Veghel is bezig met een integrale herziening van het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' uit 2002 en het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied, aanvulling' uit 2004. Er zijn diverse redenen waarom het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' in zijn geheel moet worden herzien. Het betreft de volgende ontwikkelingen:

- de inwerkingtreding van het Reconstructieplan;
- de inwerkingtreding van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening;
- besluiten van Gedeputeerde Staten en uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak;
- de aanwijzing van een deel van Veghel als onderdeel van het Nationaal Landschap 'Het Groene Woud';
- gewijzigd provinciaal beleidskader, met name de provinciale Verordening Ruimte, waarin verplichtingen voor de gemeente zijn opgenomen;
- nieuw danwel gewijzigd gemeentelijk beleid;
- de wens om het bestemmingsplan beter toegankelijk te maken;
- overige wijzigingen in wetgeving en beleid.

Eén van de ontwikkelingen die met het nieuwe bestemmingsplan gestalte krijgt is de planologische ruimte voor en het vestigingsbeleid van de intensieve veehouderij. Intensieve veehouderij is het bedrijfsmatig houden van dieren zonder dat het bedrijf hoeft te beschikken over grond bestemd voor de voerproductie van deze dieren. In Veghel gaat het voornamelijk om varkens- en pluimveebedrijven. Daarnaast zijn tevens rundveehouderijen en overige veehouderijen aanwezig (zie paragraaf 3.2).

*M.e.r.-plicht*

Bij de voorbereidingen van het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' is gebleken dat het verplicht is in verband hiermee een planMER op te stellen. Deze plicht geldt voor wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen:

- § die het kader vormen voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten (alleen varkens- en pluimveebedrijven boven een bepaalde drempelwaarde zijn m.e.r.-beoordelingplichtig);
- § en/of waarvoor een passende beoordeling nodig is op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn.

Tabel 1.1

Drempelwaarden m.e.r.-  
beoordelings)plichtige activiteiten (Bron:  
categorie C14 en D14 Besluit m.e.r.)

MER-plichtige activiteit: houden van	Dieraantallen groter dan
Mesthoenders	85.000
Hennen	60.000
Mestvarkens	3.000
Zeugen	900
MER-beoordelingsplichtige activiteit: houden van	Dieraantallen groter dan
Mesthoenders	60.000
Hennen	45.000
Mestvarkens	2.200
Zeugen	350

De verplichting een planMER op te stellen vloeit voort uit een Europese richtlijn uit 2001, waar het Strategische Milieubeoordeling heet (SMB). Inmiddels is deze richtlijn vastgesteld in het Besluit houdende wijziging van het Besluit milieu-effectrapportage 1994 (uitvoering richtlijn nrs. 2001 142/EG). Dit Besluit is op 29 september 2006 in werking getreden. Op 1 juli 2010 zal een nieuwe wettelijke stelsel voor milieueffectbeoordeling ( m.e.r.) in werking treden.

In dit rapport worden de volgende termen gebruikt.

**m.e.r. = milieueffectrapportage = de procedure**  
**MER = milieueffectrapport = het product**  
**plan-m.e.r. = procedure voor plannen die een kader stellen voor m.e.r.-plichtige activiteiten**  
**planMER = product van de plan-m.e.r. procedure**  
**besluit-m.e.r. = m.e.r.-procedure voor projecten die bij wet m.e.r.-plichtig zijn**  
**besluitMER = product van de besluit-m.e.r. procedure**

#### *Kaderstelling m.e.r.*

De gemeente maakt keuzes over de omvang van bouwblokken van veehouderijen en over mogelijkheden voor omschakeling naar en uitbreiding en nieuwvestiging van intensieve veehouderij. Het voorgenomen planologisch beleid van de gemeente voor de intensieve veehouderij kan worden aangemerkt als een kader voor latere m.e.r.- (beoordelings)plichtige besluiten, te weten besluiten over milieu- en bouwvergunningen van veehouderijen met een omvang boven de m.e.r.-drempel (artikel 7.2 Wet milieubeheer: het gaat om de categorieën C14 en D14 van het Besluit m.e.r.). Om die reden dient voor het bestemmingsplan een planMER te worden opgesteld.

#### GEEN ANDERE KADERS VOOR M.E.R. (BEOORDELINGS)PLICHTIGE ACTIVITEITEN

De intensieve veehouderijen zijn de m.e.r. (beoordelings)plichtige besluiten waarvoor het bestemmingsplan een kader biedt. In het bestemmingsplan 'Landelijk gebied' van de gemeente Veghel zijn geen andere ontwikkelingen voorzien/geregeld die onderworpen dienen te worden aan een m.e.r. (beoordeling). Hiervan zou bijvoorbeeld sprake kunnen zijn als het bestemmingsplan ruimte biedt voor/kaders stelt aan windturbines, golfbanen e.d.

**1.2****LEESWIJZER**

**Hoofdstuk 2** beschrijft de belangrijkste beleidskaders die gelden voor de besluitvorming.

De huidige situatie binnen Veghel wordt beschreven in hoofdstuk 3.

**Hoofdstuk 4** geeft een beschrijving van de voorgenomen activiteit en de alternatieven voor het planMER.

In hoofdstuk 5 wordt aangegeven welke (milieu)aspecten in het planMER aan de orde komen.

Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 de procedure en planning besproken.

## HOOFDSTUK

# 2

## Beleidskaders

### 2.1

#### INLEIDING

In het bestemmingsplan wordt een planologische regeling ten aanzien van de ontwikkelingsmogelijkheden voor onder andere de intensieve veehouderij vastgelegd. Er zijn verschillende beleidskaders waarmee de gemeente bij het bepalen van haar planologisch beleid rekening heeft te houden.

Het kader van het reconstructieplan Peel en Maas, de Wet geurhinder en veehouderij en de ontwikkelplannen voor de LOG's komen in deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau aan de orde. Het gemeentelijke beleid ten aanzien van de ruimtelijke criteria voor de landbouwontwikkelingsgebieden wordt ook in dit hoofdstuk besproken. De overige relevante beleidskaders worden beschreven in het planMER. Het gaat dan met name om:

- § Provinciaal planologisch kader : de situatie nu is dat na de interim-structuurvisie een Verordening Ruimte (fase 1) is gemaakt en een voorontwerp-structuurvisie;
- § Provinciaal beleid in relatie tot (P)EHS;
- § Wet milieubeheer (met name aangaande milieueffectrapportage en luchtkwaliteitseisen);
- § Wet ammoniak en veehouderij;
- § Natuurbeschermingswet 1998;
- § Convenant 'beleidsregel stikstof en Natura 2000'
- § IPPC-richtlijn;
- § Wet ruimtelijke ordening (Wro);
- § Wet geluidhinder;
- § AMvB huisvesting;
- § Welzijnswetgeving voor dieren.

### 2.2

#### RECONSTRUCTIEPLAN PEEL EN MAAS

De gemeente Veghel is gelegen in reconstructiegebied Peel en Maas. Provinciale Staten hebben op 22 april 2005 het reconstructieplan 'Peel en Maas' vastgesteld.

In het reconstructieplan werd een vestigingsbeleid voor de intensieve veehouderij neergelegd. Daarbij werd onderscheid gemaakt in drie zones, de zogenoemde 'Integrale zonerings': landbouwontwikkelingsgebieden, verwevingsgebieden en extensiveringsgebieden, verdeeld over extensiveringsgebieden natuur en extensiveringsgebieden overig (rond woonkernen). Het was de bedoeling dat het beleid dat in het reconstructieplan voor deze drie zones was beschreven, rechtstreeks zou doorwerken naar de bestemmingsplannen voor het buitengebied. Op 30 mei 2007 heeft de Raad van State zich echter over dit reconstructieplan uitgesproken (200506292/1). De Afdeling bestuursrechtspraak constateerde dat de provincie weliswaar per zone een bepaald beleid

had geformuleerd, maar dat hiervoor steeds het voorbehoud was gemaakt dat dit beleid slechts van toepassing was, behoudens voor zover er daartegen overwegende bezwaren zouden bestaan vanuit ruimtelijke-, landschappelijke-, maatschappelijke- en/of milieuhygiënische optiek. In verband met dit voorbehoud vond de Afdeling dat er geen sprake was van een volledige planologische afweging. De rechtstreekse doorwerking van het reconstructieplan werd vernietigd. Wel oordeelde de Raad van State later dat de Integrale zonering en het daarvoor beschreven beleid 'niet zonder betekenis' moet worden geacht. Aanvankelijk werd er nog van uitgegaan dat de Integrale zonering rechtstreeks zou doorwerken (provinciale brief), maar uit een recente uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak blijkt dat ook dit niet het geval is (Ab Best 14 oktober 2009, 200902723/1/H1). Er resteert voor het reconstructieplan dus eigenlijk alleen nog een rol als 'provinciaal beleidsstuk'.

Via een correctieve herziening werd het reconstructieplan 'Peel en Maas' op 27 juni 2008 door provinciale staten aangepast. Er werd echter niet getracht het reconstructiebeleid alsnog te laten doorwerken. De aanpassingen hadden vooral betrekking op de 'doorsneden bouwblokken', dat wil zeggen bouwblokken die oorspronkelijk binnen meerdere zones van de integrale zonering lagen. Per bouwblok mocht maar één zonering gelden. Voor Veghel was daarnaast nog van belang, dat de Afdeling bestuursrechtspraak uitsprak dat het reconstructieplan onvoldoende motiveerde waarom in de gemeente Veghel de kernrandzones als verwevingsgebied zijn aangeduid. De Reconstructiewet gaat bij kernrandzones uit van een aanduiding als extensiveringsgebied (extensiveringsgebied overig) en het daarbij behorende regime. Hiermee dient derhalve rekening te worden gehouden in het kader van dit planMER. De uitspraak van de Afdeling inzake de aanduiding van kernrandzones als verwevingsgebied had alleen betrekking op het concrete bouwblok waarvoor beroep werd ingesteld. Dit bouwblok kreeg bij de correctieve herziening alsnog een aanduiding als 'extensiveringsgebied overig'. Het betrokken agrarische bedrijf is inmiddels verplaatst naar een landbouwontwikkelingsgebied.

Zoals hiervoor beschreven, is de status van het reconstructieplan als gevolg van de uitspraken van de Raad van State teruggebracht tot die van een 'beleidsuitspraak'. Niettemin zal bij het opstellen van bestemmingsplannen rekening moeten worden gehouden met de door de provincie vastgestelde Integrale zonering en het daarvoor beschreven provinciale beleid. Zo dit al niet nog uit het reconstructieplan voortvloeit als beleidsstuk 'waaraan enige betekenis' moet worden toegekend, vloeit dit (straks) voort uit de provinciale Verordening Ruimte (zie paragraaf 3.3 van die verordening).

De gemeente Veghel is overigens voor wat betreft het vestigingsbeleid intensieve veehouderij in het verleden al vooruitgelopen op het reconstructieplan. Voorafgaand aan het reconstructieplan stelde de provincie het zogenoemde 'Interim Agrarisch vestigingsbeleid' vast (13 oktober 2000). Daarmee werd het toenmalige Streekplan afgestemd op het concept van het reconstructieplan. Bij het opstellen van het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' van 2002 is rekening gehouden met dit Interimbeleid. Ook door aanpassingen die bij de herziening van 2004 zijn aangebracht, was het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' reeds afgestemd op het reconstructieplan nog voor dat reconstructieplan werd vastgesteld (22 april 2005).



Met het vestigingsbeleid ingevolge het reconstructieplan dient rekening te worden gehouden in het kader van de voorliggende plan-m.e.r. Voor de ontwikkeling van de intensieve veehouderij zijn daarbij twee onderdelen het meest relevant, te weten de integrale zonering intensieve veehouderij en de wijze waarop locaties binnen verwevingsgebieden als een zogenaamde ‘duurzame locatie’ worden aangemerkt.

### 2.2.1

#### INTEGRALE ZONERING INTENSIEVE VEEHOUDERIJ

Kern van de problematiek in een groot deel van het reconstructiegebied is dat intensieve veehouderij, wonen, werken, recreatie en natuur elkaar te vaak in de weg zitten. Met name ontstaan conflicten omdat zowel in verwevingsgebieden als landbouwontwikkelingsgebieden een groot aantal burgers wonen. In het verleden hebben veel agrariërs die hun bedrijf beëindigden, de woning verkocht aan niet-agrariërs. Als gevolg hiervan zijn grote delen van het buitengebied niet meer geschikt voor grootschalige ontwikkeling in de agrarische sector. In deze delen zien we de ontwikkeling van nieuwe activiteiten op Vrijkomend Agrarische Bedrijfslocaties (VAB's) en zogenoemde Nieuwe Economische Draggers (NED's). Met name hiervoor wordt ook BiO-beleid opgesteld ('Buitengebied in Ontwikkeling').

Grote delen van het buitengebied zijn echter nog wel aangewezen als verwevingsgebied of landbouwontwikkelingsgebied, terwijl ook daar of in de omgeving daarvan intussen veel burgers wonen. De discussie omtrent geur en gezondheidsaspecten (fijn stof, Q-koorts) laat zien dat hiermee rekening moet worden gehouden. Ook vanuit cultuurhistorische en landschappelijke redenen is het gewenst om in het bestemmingsplan voor het buitengebied uit te gaan van ruimtelijke scheiding van functies en bebouwing. Vooruitlopend op de herziening van het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' zijn in verband hiermee een Geurverordening opgesteld en beleidsregels voor de ontwikkelingen in de landbouwontwikkelingsgebieden, de 'Ruimtelijke criteria voor de LOG's'.

Om deze gestapelde problematiek rond de intensieve veehouderij op een samenhangende manier aan te pakken, wordt derhalve gestreefd naar:

- § ruimtelijke scheiding van intensieve veehouderij en conflicterende functies;
- § ruimtelijke concentratie van de intensieve veehouderij op duurzame locaties met toekomstperspectief.

Het streven van het reconstructieplan is om de intensieve veehouderij zich tijdens de looptijd van het reconstructieplan dusdanig te laten ontwikkelen, dat steeds meer bedrijven op goede locaties en steeds minder bedrijven dicht bij natuurgebieden en woonkernen komen te liggen. De intensieve veehouderij beweegt zich van kwetsbare functies als natuur en wonen naar de daarvoor gereserveerde landbouwontwikkelingsgebieden.

Deze zogenaamde 'afwaartse beweging' van extensiveringsgebied naar landbouwontwikkelingsgebied is zowel in het voordeel van wonen, natuur en landschap, als van de intensieve veehouderij. Het voordeel voor natuur en landschap is vermindering van de ammoniakdepositie in de directe omgeving van het natuurgebied, versterking van het landschap door 'ontstening' (de afbraak van stallen), minder versterking van de natuur door licht en geluid en minder verkeersbewegingen. Het voordeel voor wonen is vermindering van het aantal geurgehinderden en toename van geschikte woningbouw mogelijkheden. Het voordeel voor de intensieve veehouderij is dat zij op een

plek is of wordt gevestigd waar relatief goede ontwikkelingsmogelijkheden zijn, rekening houdend met de relevante milieuaspecten.

Om deze afwaartse beweging vorm te geven zijn in het reconstructieplan drie typen zones opgenomen die onderdeel uitmaken van de integrale zonering Intensieve veehouderij.

§ Landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's).

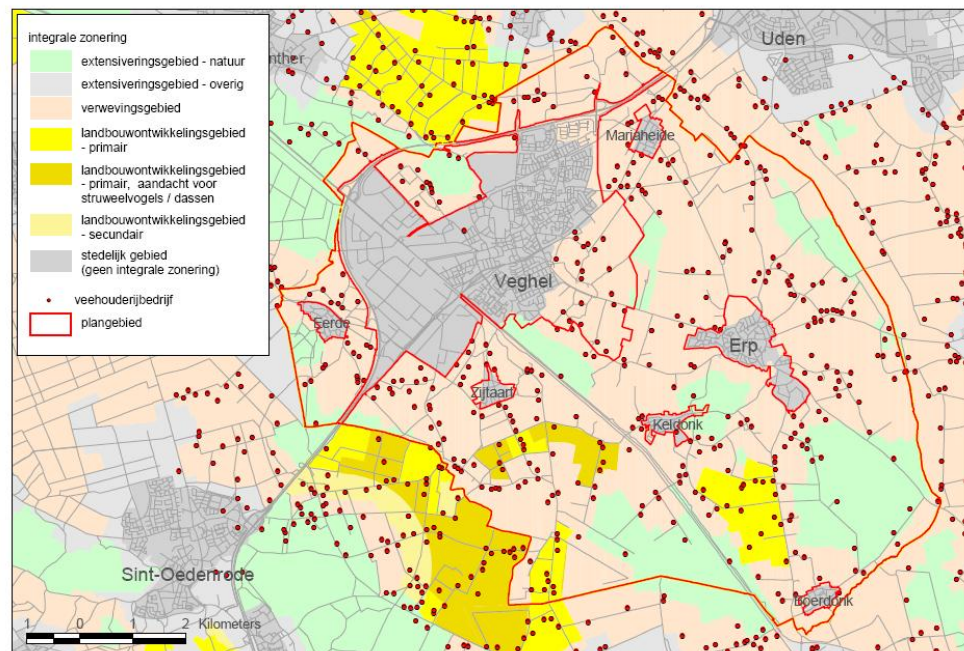
§ Verwevingsgebieden.

§ Extensiveringsgebieden.

Een onderverdeling van het buitengebied van Veghel in deze drie zones is weergegeven in figuur 2.1.

Figuur 2.1

Plangebied bestemmingsplan 'Landelijk gebied' Veghel inclusief integrale zonering reconstructie



#### Extensiveringsgebieden

*Doel: afbouw op termijn*

In extensiveringsgebieden wordt gestimuleerd dat de intensieve veehouderij er op termijn wordt afgebouwd. Deze gebieden liggen vooral rond de bos- en natuurgebieden en rond kernen. Binnen de gemeente Veghel zijn enkel extensiveringsgebieden rondom natuur aangewezen. Zoals hiervoor is aangegeven, zijn de kernrandzones als verwevingsgebied aangewezen. De Raad van State heeft echter aangegeven dat deze aanwijzing niet werd gedragen door de motivering die daaraan ten grondslag werd gelegd door provinciale staten. In de extensiveringsgebieden is de uitbreiding van het bouwblok niet mogelijk. Ook nieuwvestiging, hervestiging en omschakeling naar intensieve veehouderij, zijn volgens de wet niet mogelijk. Bedrijven met toekomstperspectief die gelegen zijn in extensiveringsgebieden en echt willen groeien, hebben de mogelijkheid om zich in een landbouwontwikkelingsgebied te vestigen.

*Verwevingsgebieden**Doel: verweving*

Verwevingsgebieden kennen een sterke vermenging van functies (onder andere landbouw, toerisme en recreatie) met diverse waarden in het buitengebied (zoals water, landschap en natuur). Doel voor deze gebieden is dat deze functies en waarden zich naast elkaar ontwikkelen en elkaar onderling versterken. In de verwevingsgebieden is uitbreiding, hervestiging, nieuwvestiging of omschakeling van de intensieve veehouderij beperkt mogelijk. Belangrijkste voorwaarde hiervoor is of er voldaan wordt aan de definitie van duurzame locatie. De handleiding duurzame locaties van de provincie Noord-Brabant dient hierbij als uitgangspunt. Op duurzame locaties is uitbreiding, hervestiging, nieuwvestiging of omschakeling mogelijk tot in beginsel maximaal 1,5 hectare. Dit maximum wordt ook vastgelegd in de provinciale Verordening Ruimte. Slechts in bijzondere situaties, als daarvoor een goede ruimtelijke motivering kan worden gegeven, kunnen gedeputeerde staten ontheffing verlenen voor een oppervlak groter dan 1,5 hectare, tot een maximum van 2,5 hectare. Bij de beoordeling van de vraag of een locatie duurzaam is, moet rekening worden gehouden met de milieuhygiënische situatie (“zou op die locatie uiteindelijk een bedrijf met een oppervlak van 2,5 hectare een milieuvergunning kunnen krijgen?”), maar ook met andere aspecten. Bijvoorbeeld de toekomstige ontwikkeling van woon- en werkgebieden in de omgeving. Verder moet bij de duurzame locatie-toets rekening worden gehouden met de uitspraak van de Raad van State, die er op neerkomt dat kernrandzones eigenlijk hadden moeten worden aangeduid als extensiveringsgebied.

*Landbouwontwikkelingsgebieden (LOG)**Doel: concentratie van intensieve landbouwfuncties*

In de landbouwontwikkelingsgebieden is nieuwvestiging, uitbreiding, hervestiging of omschakeling mogelijk. In het reconstructieplan is voor de oppervlakte ervan geen maximum gesteld. Uitgegaan wordt echter van een oppervlak tot maximaal 3 hectare. Uit de Ontwikkelingsplannen voor de LOG's blijkt dat maximaal 2 nieuwe bedrijven in LOG Jekschotse Heide, maximaal 3 nieuwe bedrijven in LOG Zijtaart en maximaal 2 nieuwe bedrijven in LOG Boerdonk-Keldonk gerealiseerd kunnen worden.

*Ruimtelijke criteria voor de landbouwontwikkelingsgebieden*

Bij het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan ‘Landelijk Gebied’ dient rekening gehouden te worden met de ‘Ruimtelijke criteria voor de LOG’s’, zoals door de Raad vastgesteld op 15 januari 2009. Hierin zijn de maximale nieuwvestigingsmogelijkheden van de Ontwikkelingsplannen overgenomen. Voorts zijn in de lijn van die Ontwikkelingsplannen ook voorwaarden gesteld aan de omvang en vorm van het bouwblok en bedrijfsbebouwing, en aan de in acht te nemen afstanden tussen agrarische bedrijven onderling en tussen agrarische bedrijven en (burger)woningen (zie verder paragraaf 2.6). Deels lopen deze beleidsregels ook vooruit op de bestemmingsplanregels die straks zullen gelden voor de verwevingsgebieden.

## 2.2.2

## REGELS OP BASIS VAN RECONSTRUCTIEPLAN PEEL EN MAAS

Op basis van het reconstructieplan zijn de volgende mogelijkheden aanwezig:

- § Uitbreiding bouwblok intensieve veehouderij in verwevingsgebied op duurzame locaties tot maximaal 1,5 ha. Met ontheffing van gedeputeerde staten van Noord-Brabant is dit mogelijk tot maximaal 2,5 hectare.
- § Uitbreiding bouwblok intensieve veehouderij in een landbouwontwikkelingsgebied (LOG) in principe niet gebonden aan een maximum maat. Boven 2,5 hectare is ontheffing van gedeputeerde staten nodig. Alle locaties in een LOG zijn op basis van de provinciale handreiking duurzaam.
- § Omschakeling van bouwblok (geen intensieve veehouderij) naar bouwblok intensieve veehouderij is mogelijk. In verwevingsgebieden alleen op duurzame locaties en maximaal 2,5 hectare. In de LOG's op basis van provinciale handreiking in principe op elk bouwblok en geen maximum maat bouwblok opgenomen.
- § In verwevingsgebieden en LOG's is hervestiging en omschakeling mogelijk op ieder bouwblok, zowel op een (grondgebonden) agrarisch bouwblok als bijvoorbeeld op een woonbestemming.

*Veranderingen in de provinciale beleidskaders*

In juli 2009 is er een burgerinitiatief 'Megastallen Nee' aangeboden aan de provincie.

De bezwaren, onder andere uit het burgerinitiatief, richten zich in eerste instantie op de landbouwontwikkelingsgebieden, waar de komst van vele megabedrijven dicht bij elkaar mogelijke schade voor de gezondheid levert door ammoniak, bacteriën en virussen en fijn stof. Dit is wederom actueel geworden door de snel verspreidende Q-koorts. Naast gezondheidsrisico's zijn er volgens bezwaarmakers tal van andere negatieve gevolgen van grote intensieve veehouderijen in een LOG en op verspreid liggende locatie in het verwevingsgebied, zoals verstening en vernietigen de overgebleven open landschappen, komst van industriële complexen, aantasting van de natuur, aantasten leefomgeving en leefkwaliteit van de omwonenden, afname verkeersveiligheid, geurhinder en geluidsoverlast.

De provinciale beleidskaders zijn, mede vanwege de hiervoor genoemde zorgpunten en het burgerinitiatief, "in beweging". Op ambtelijk niveau zijn voorstellen voorbereid die uitgaan van een beperking van de ontwikkelingsmogelijkheden in vooral de verwevingsgebieden. In het Brabants Dagblad zijn hierover al de eerste berichten verschenen, naar aanleiding van een overleg van een aantal betrokken partijen (overleg van Leuven). Op 19 maart 2010 is het burgerinitiatief behandeld in Provinciale Staten en is een voorbereidingsbesluit genomen.

In het voorbereidingsbesluit is het volgende besloten:

- Gebouwen waarin dieren worden gehouden bestaan maximaal uit een bouwlaag;
- In verwevingsgebieden kunnen bouwblokken maximaal uitbreiden tot 1,5 ha inclusief groen;
- In landbouwontwikkelingsgebieden kunnen bouwblokken uitbreiden tot maximaal 1,5 hectare inclusief groen, maar in sommige gevallen is ontheffing nodig tot maximaal 2,5 hectare (inclusief groen);
- Nieuwvestiging van bouwblokken is uitgesloten;
- De bouwstop voor geiten- en schapenhouderijen wordt -voorlopig- gecontinueerd voor heel Brabant.

De bovenstaande besluiten worden verwerkt in de Verordening ruimte fase 1 die naar verwachting op 1 juni 2010 in werking treedt. Deze verordening bevat tal van verplichtingen waarmee bij het opstellen van bestemmingsplannen voor met name het buitengebied rekening moet worden gehouden. De op te stellen plan-m.e.r. (procedure) houdt rekening met de wijzigingen in de provinciale beleidskaders. Als gevolg van het voorbereidingsbesluit moet alle bouwaanvragen ten behoeve van de intensieve veehouderij die op of na 20 maart zijn ingekomen worden aangehouden.

### 2.2.3

#### DUURZAME LOCATIES

Om te bepalen of sprake is van een duurzame locatie is in de reconstructieplannen de handleiding duurzame locaties opgenomen. De handleiding vormt het toetsingskader voor de beoordeling van duurzame locaties voor de intensieve veehouderij. In de handleiding zijn voor diverse beleidscategorieën randvoorwaarden geformuleerd om tot een afweging te komen. Er wordt daarbij uitgegaan van een “ja mits” en tegelijkertijd van een maatwerkbenadering. Of de omgevingskwaliteiten de voorgenomen ontwikkeling toelaten wordt bepaald aan de hand van de randvoorwaarden uit de provinciale handleiding. In de provinciale *Handleiding duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij* wordt onderscheid gemaakt in duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor intensieve veehouderij. Duurzame projectlocaties zijn in Veghel niet aan de orde.

##### DUURZAME LOCATIE

Een bestaand agrarisch bouwblok met een zodanige ligging dat het zowel vanuit milieu-oogpunt (ammoniak, stank en dergelijke) als vanuit ruimtelijk oogpunt (natuur, landschap en dergelijke) verantwoord is om het te laten groeien tot een bouwblok van maximaal 2,5 hectaren voor een intensieve veehouderij.

##### DUURZAME PROJECTLOCATIE

Een locatie met een zodanige ligging dat het zowel vanuit milieu- oogpunt als vanuit ruimtelijk oogpunt verantwoord is om daar enkele bouwblokken voor intensieve veehouderijen te projecteren. Op een duurzame projectlocatie intensieve veehouderij is dus nieuwvestiging mogelijk. De omvang van een duurzame projectlocatie ligt in de orde van grootte van 10 hectaren.

De handreiking is als bijlage bij deze notitie gevoegd (zie bijlage 4). Onderstaand staan relevante passages voor de situatie in Veghel.

##### *Duurzame locatie intensieve veehouderij*

Een bestaand agrarisch bouwblok met een zodanige ligging dat het zowel vanuit milieu-oogpunt (ammoniak, stank en dergelijke) als vanuit ruimtelijk oogpunt (natuur, landschap en dergelijke) verantwoord is om het te laten groeien tot een bouwblok van maximaal 2,5 hectaren voor een intensieve veehouderij. Een locatie kan ook bij een kleiner oppervlak dan 2,5 hectare als duurzaam worden aangemerkt. Daarnaast zijn er bestaande situaties waarbij het vigerende bouwblok groter is dan 2,5 hectare. Ook in deze gevallen kan er sprake zijn van duurzame locaties. Op grond van het voorbereidingsbesluit van Provinciale Staten geldt een maximale grootte van het bouwblok van 1,5 hectare (inclusief groen) in verwevingsgebied en maximaal 2,5 hectare met provinciale ontheffing (inclusief groen) in landbouwontwikkelingsgebied.

*Beoordeling door gemeente*

De beoordeling of locaties of projectlocaties duurzaam zijn, dient door gemeenten in het kader van het bestemmingsplan of een projectbesluit op grond van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening te worden gemaakt. De provinciale (interim)structuurvisie, voorheen streekplan, geeft aan binnen welke gebiedscategoriën duurzame locaties aan de orde kunnen zijn. De Reconstructie- en Gebiedsplannen hebben de mogelijkheid om dit [provinciaal planologisch] kader nader in te vullen. Deze in het kader van RLG op te stellen plannen moeten aangeven in welke gebieden de intensieve veehouderij zal moeten afbouwen (de extensiveringsgebieden) en in welke gebieden c.q. op welke locaties onder voorwaardenontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij aanwezig zijn (de verwevings- en landbouwontwikkelingsgebieden)."

*Verandering planologisch kader: van WRO naar Wro*

Overigens is inmiddels de planologische wetgeving veranderd (van WRO naar Wro, dit is bovenstaand tekst verwerkt), doch de systematiek is hetzelfde gebleven. Wat wel veranderd is, is dat conform de concept verordening fase 1 van de provincie gemeenten nu zelf – zonder tussenkomst van de provincie en onder voorwaarden – een besluit kunnen nemen over duurzame locaties.<sup>1</sup> De exacte doorwerking van het voorbereidingsbesluit ten aanzien van duurzame locaties is niet bekend. De criteria voor de beoordeling of er sprake is van een duurzame locatie zullen worden opgenomen in de verordening ruimte. De verwachting is dat de criteria in de loop van 2010 in de verordening ruimte worden opgenomen.

*Toetsing concreet initiatief*

De gemeente Veghel heeft voor de beoordeling van de duurzaamheid van een locatie (nog) geen aanvullende randvoorwaarden vastgelegd. Bij het toetsen van het concrete initiatief komen de randvoorwaarden in beeld zoals opgenomen in de handleiding. De initiatiefnemer zal aan moeten geven op welke wijze met de thema's in de beoordelingstabel rekening is gehouden. Het gaat hier in feite om een integrale omgevingstoets. Voor de meeste thema's geldt dat ontwikkeling mogelijk is mits wordt voldaan aan een aantal voorwaarden gericht op instandhouden en versterken van aanwezige waarden of het compenseren van aangetaste waarden. Het kan ook zijn dat ontwikkeling niet mogelijk is, tenzij wordt aangetoond dat dit geen nadelige effecten met zich meebrengt.

De RO- en milieuaspecten moeten in onderlinge samenhang worden gezien. Indien op grond van milieuaspecten een ontwikkeling niet mogelijk of niet gewenst is, is dit een argument om ook in het kader van ruimtelijke ontwikkeling de locatie als niet-duurzaam te beoordelen.

*Knelpunten*

De handleiding voor duurzame locaties is onduidelijk en op velerlei wijzen uitlegbaar. De handleiding gaat uit van het 'ja, mits' principe, waarop de toetsingscriteria zijn geschreven. In de praktijk blijkt dat bij een strikte hantering van de handleiding toetsing bijna nooit leidt

<sup>1</sup> De interim-structuurvisie van de provincie bevat een aantal beleidsregels. Deze worden door de provincie vastgelegd in een provinciale verordening (fase 1) en stellen daarmee regels voor de inhoud en onderbouwing van gemeentelijke bestemmingsplannen of soortgelijke gemeentelijke planologische besluiten. GS hebben op 30 juni 2009 een concept verordening fase 1 vastgesteld. Voor een beperkt aantal onderwerpen wordt het provinciale beleid gewijzigd en worden vastgelegd in een nieuwe structuurvisie. Dit zal zijn weerslag vinden in de nog op te stellen verordening fase 2 (vast te stellen in 2010).

tot de kwalificatie: niet duurzaam. Veel gemeenten zijn van mening dat het niet mogelijk is de handleiding anders te interpreteren, waarin sprake is van het 'ja mits' principe en bijna altijd voldaan kan worden aan de voorwaarden uit de tabel. Wel zijn er recent een aantal uitspraken van de Raad van State geweest die er op wijzen dat een nadere onderbouwing en motivering van de duurzaamheid noodzakelijk is en dat niet kan worden volstaan met een strikte hantering van de voorwaarden uit de provinciale handleiding.

In de handleiding ontbreken criteria voor gezondheidsaspecten voor mensen en specifieke randvoorwaarden met betrekking tot de stapeling van waarden of stapeling van milieubelasting. Bij het hanteren van het 'ja, mits principe' is er het risico dat te gemakkelijk meegewerkt wordt aan ontwikkelingen in het verwevingsgebied waardoor de landbouwontwikkelingsgebieden minder snel tot uitvoering en wordt anderzijds het risico gelopen dat op termijn nieuwe knelpunten worden gecreëerd. In Veghel speelt dit knelpunt extra, omdat er rondom de kernen geen extensiveringsgebieden zijn aangegeven. Het gebied rondom de kernen is aangegeven als verwevingsgebied. Op duurzame locaties binnen het verwevingsgebied zijn er op basis van de provinciale handreiking ruime planologische uitbreidingsmogelijkheden.

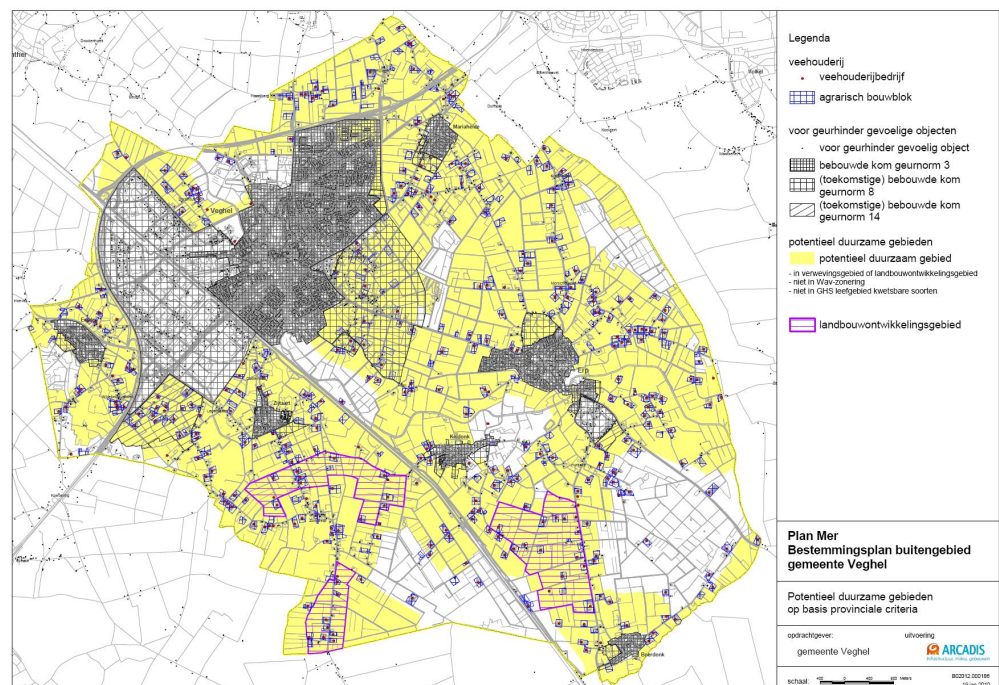
#### Potentieel duurzame gebieden provinciale criteria

Op basis van de volgende criteria (uitsluitende randvoorwaarden uit de provinciale handreiking) is in onderstaande kaart weergegeven welke gebieden op basis van de provinciale handreiking als potentieel duurzaam kunnen worden aangemerkt.

- § alleen locaties in verwevingsgebied of LOG's;
- § niet gelegen in de zone rondom de meest kwetsbare bos- en natuurgebieden (Wav-gebieden). Deze zone is vrijwel altijd al als extensiveringsgebied natuur begrensd;
- § niet in GHS leefgebied kwetsbare soorten.

Figuur 2.2

Duurzame locaties gemeente Veghel op basis van provinciale criteria



De gele gebieden betreffen de gebieden die op basis van de provinciale criteria als duurzaam kunnen worden aangemerkt. Uit de figuur kan geconcludeerd worden dat grootte gedeelten van het buitengebied van Veghel als duurzame locatie worden aangemerkt. In deze gedeelten zijn ruime planologische mogelijkheden. In de onderstaande tabel is een opsomming van de bouwblokken in potentieel duurzaam gebied op basis van de provinciale handleiding aangegeven.

Tabel 2.1

Groote bouwblokken in potentieel duurzaam gebied op basis van provinciale handleiding

Oppervlak agrarisch bouwblok	Aantal	Procentueel aandeel
< 0,5 hectare	52	13 %
0,5 – 1 hectare	145	35 %
1 – 1,5 hectare	184	45 %
1,5 – 2 hectare	21	5 %
2 – 2,5 hectare	3	1 %
> 2,5 hectare	2	1 %
Totaal	407	100 %
Overig (niet duurzaam)	36	

Hierbij moet nog wel worden opgemerkt dat rekening moet worden gehouden met de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van 30 mei 2007 (200506292/1), waaruit blijkt dat de aanwijzing in Veghel van de kernrandzones als verwevingsgebied niet werd gedragen door de motivering die daaraan ten grondslag werd gelegd. Hoewel hier formeel nog steeds sprake is van verwevingsgebied, betekent dit dat bouwblokken in deze zones niet per definitie als duurzame locatie kunnen worden aangemerkt.

## 2.3

### VIGEREND BESTEMMINGSPLANNEN

Voor het landelijk gebied geldt het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' uit 2002, dat in 2004 op onderdelen is herzien (bestemmingsplan 'Landelijk Gebied, aanvulling'). Het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' is door de gemeenteraad vastgesteld op 12 maart 2002, goedgekeurd op 23 oktober 2002. Het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied, aanvulling' is door de gemeenteraad op 28 april 2004 vastgesteld, goedgekeurd op 3 augustus 2004. Zoals hiervoor is aangegeven, is in bij het huidige bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' reeds vooruitgelopen op het reconstructieplan 'Peel en Maas'.

In onderstaande tabel is het vestigingsbeleid intensieve veehouderij inclusief de doorwerking van het provinciaal beleid schematisch weergegeven.

Tabel 2.2

Vestigingsbeleid intensieve veehouderij bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' en 'Landelijk gebied, aanvulling' inclusief nieuw provinciaal beleidskader maart 2010

	Extensiveringsgebied	Verwevingsgebied	Landbouw-ontwikkelingsgebied
Hervestiging	Niet toegestaan.	<u>Niet duurzame locaties:</u> Geen hervestiging.  <u>Duurzame locaties:</u> Hervestiging binnen een bestaand bouwblok mogelijk. Ook mogelijk op woonbestemming. Bouwblok op maat.	Mogelijk op ieder bouwblok, ongeacht de daaraan gegeven bestemming.
Omschakeling	Niet toegestaan.	<u>Niet duurzame locaties:</u>	Mogelijk op ieder



		Omschakeling niet toegestaan.  <u>Duurzame locaties:</u> Omschakeling binnen een bestaand bouwblok mogelijk. Ook mogelijk op woonbestemming. Bouwblok op maat.	bouwblok, ongeacht de daaraan gegeven bestemming.
Uitbreiding	Niet toegestaan (artikel 1 Reconstructiewet). Uitzondering: uitbreiding in verband met Gezondheids- en welzijnswet ten behoeve van bestaande diercategorie in bestaande intensieve veehouderij.  Ook <u>vormverandering is niet toegestaan</u> ; wordt beschouwd als uitbreiding.	Bouwblok op maat.  <u>Niet duurzame locaties:</u> Geen uitbreiding toegestaan, behoudens voor zover nodig in verband met Gezondheids- en welzijnswet.  <u>Duurzame locaties:</u> Uitbreiding tot maximaal 1,5 ha (inclusief groen), voor zover nodig gezien de beoogde bedrijfsomvang en – opzet.	Uitbreiding in beginsel onbeperkt mogelijk voor zover nodig gezien de beoogde bedrijfsomvang en – opzet. Bouwblok op maat conform bouwblok-op-maatprincipe. [Vo. Ruimte: boven 1,5 ha (inclusief groen) toestemming GS nodig, maximaal 2,5 hectare (inclusief groen)]
Nieuwvestiging	Niet toegestaan.	Niet toegestaan.	Nieuwvestiging in principe niet mogelijk. In latere fase worden door de provincie LOG's aangewezen waar wel nieuwvestiging mogelijk is.
<p>Beleidsuitgangspunten worden binnen de Integrale zonerings gehanteerd behoudens voor zover er overwegende bezwaren bestaan vanuit ruimtelijke, landschappelijke, maatschappelijke en/of milieuhygiënische optiek.</p> <p>Akkoord van Cork: handhaving 'bestaande bouwrechten'. Het betreft alleen directe bouwrechten voor uitbreiding. Het gaat dus om uitbreidingsmogelijkheden die niet afhankelijk zijn van een ontheffings-vrijstellings- of wijzigingsbevoegdheid.</p> <p>Vanwege het bouwverbod in de voorschriften van het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' is in Veghel iedere vorm van uitbreiding 'indirect.' De bestaande bouwrechten in de zin van het Reconstructieplan komen als gevolg hiervan dus overeen met de bestaande bebouwde/vergunde situatie. Er zijn in Veghel dus geen mogelijkheden voor uitbreiding op grond van 'bestaande bouwrechten'.</p>			

## 2.4

### WET GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ

**Bij het verlenen van vergunningen voor veehouderijen en in de ruimtelijke ordening moet rekening worden gehouden met geuroverlast van veehouderijen. De op 1 januari 2007 in werking getreden Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt hiervoor het beoordelingskader.**

Deze wet geeft aan hoe bij een aanvraag voor een milieuvergunning de geuremissies uit veehouderijstallen en de geurbelasting op geurgevoelige objecten moet worden meegenomen. Ook heeft deze wet consequenties voor de wijze waarop in ruimtelijke plannen het aspect geurbelasting door veehouderijen een rol speelt.

Gemeenten kunnen op grond van de Wet geurhinder en veehouderij binnen een bepaalde bandbreedte variëren met de bescherming van geurgevoelige objecten. Als een gemeente geen gebruik maakt van deze bevoegdheid of besluit geen eigen, afwijkende waarde vast te stellen gelden de vaste wettelijke waarden.

De Wgv stelt eisen aan de maximale geurbelasting die de veehouderij mag veroorzaken op een gevoelig object zoals een woning. De geuremissie – en belasting wordt uitgedrukt in zogenaamde Odour Units (Ou's). De in de wet opgenomen maximale geurbelastingsnormen voor de concentratiegebieden (de reconstructiegebieden) zijn maximaal 14 Ou/m<sup>3</sup> voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom en maximaal 3 Ou/m<sup>3</sup> voor geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom (dit bij 98% percentiel). Voor bepaalde veehouderijbedrijven (geen intensieve veehouderij, zoals rundveebedrijven) geldt een vaste afstand die in acht genomen dient te worden.

De mogelijkheden voor uitbreiding van – en omschakeling naar intensieve veehouderijen worden sterk bepaald door de regelgeving ten aanzien van de emissie van geur uit stallen en de geurbelasting op voor geurhinder gevoelige objecten, zoals woningen.

Omschakeling van een bouwblok van niet-intensief naar intensief gaat gepaard met een uitbreiding van de geuremissie. Uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij (meer dierplaatsen) kan gepaard gaan met de uitbreiding van de vergunde geuremissie, maar dat is niet altijd het geval. Door toepassing van moderne stalsystemen of luchtwassers is het ook mogelijk om binnen een vergund emissieniveau uit te breiden.

Een eventuele afwijkende gemeentelijke normering dient vastgelegd te worden in een verordening, een gebiedsvisie moet deze verordening onderbouwen. De gebiedsvisie moet aantonen dat een – van de wet afwijkende – gemeentelijke normstelling nodig is om de gewenste ruimtelijke visie te realiseren. Bij het vaststellen van de norm, die dus de maximale belasting van een individuele bron bepaalt (de zogenaamde voorgrondbelasting), dient er rekening te worden gehouden met de geurhinder die meerdere bronnen samen (de cumulatieve belasting of de achtergrondbelasting) veroorzaken.

## 2.4.1

### NORMSTELLING GEMEENTE VEGHEL

De gemeente Veghel heeft gebruik gemaakt van haar bevoegdheid om eigen normen vast te stellen. De volgende uitgangspunten zijn bij opstellen van de gebiedsvisie (februari 2008) voor de gemeente Veghel gebruikt:

- § Aansluiten bij integrale zonering intensieve veehouderij, zoals opgenomen in het reconstructieplan Peel en Maas.
- § Veiligstellen ruimtelijke projecten, door waar nodig gebiedsgericht normen aan passen.

§ Het streven is erop gericht dat een afwijkende normstelling per saldo niet leidt tot een toename van de kans op stankhinder ten opzichte van de huidige situatie en dat een gemeentelijke normstelling bijdraagt aan de gewenste ruimtelijke spreiding van veehouderijen en de ontwikkelingskansen van nieuwe woon- en werkgebieden in en rondom de kernen, op de korte en op de langere termijn.

Op basis van de gebiedsvisie heeft de gemeenteraad in februari 2008 een verordening vastgesteld, waarin de volgende normstelling is opgenomen:

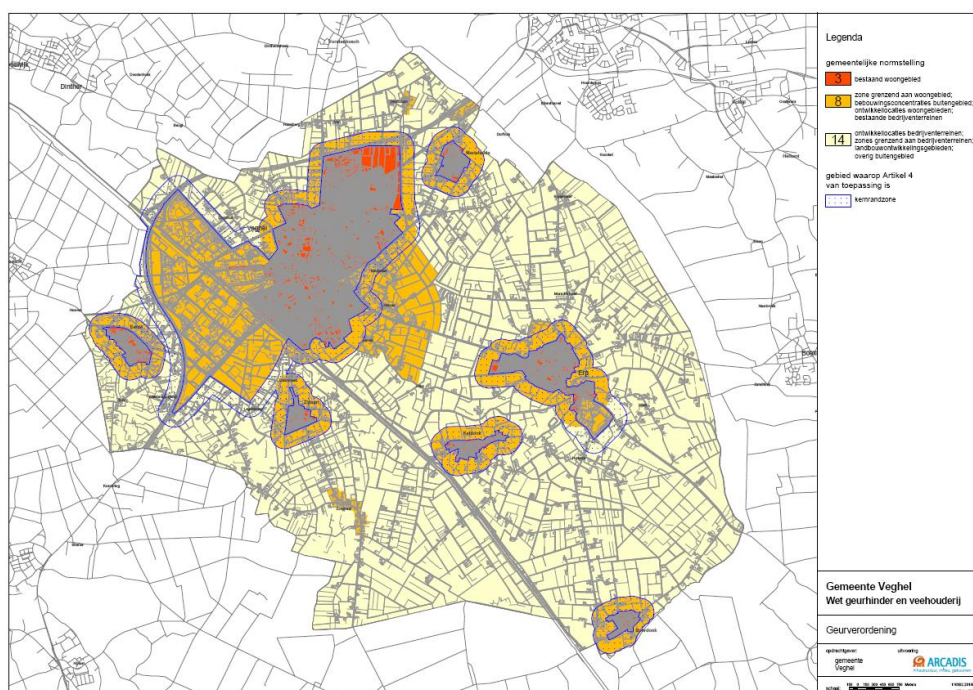
Tabel 2.3

Gemeentelijke normstelling geurhinder

Gebied	Norm in ou/m <sup>3</sup> 98 percentiel
Bestaande woongebieden (bebouwde kommen)	3
Zones grenzend aan woongebieden (250 meter vanaf bestaande woongebieden)	8
Bebouwingsconcentraties buitengebied (Zondveld, Driehuizen, Gebied ten noorden van Mariaheide langs de N285)	8
Ontwikkelingslocaties woongebieden	8
Bestaande bedrijventerreinen	8
Ontwikkelingslocaties bedrijventerreinen	14
Kernrandzones grenzend aan bedrijventerreinen	14
Landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's)	14
Overig buitengebied	14

Daarnaast geldt binnen de kernrandzones grenzend aan bestaande woongebieden en aan bestaande bedrijventerreinen een minimaal in acht te nemen afstand van 25 meter.

In de onderstaande figuur is een kaart opgenomen waarin de verschillende deelgebieden en de normen zijn weergegeven.



Op dit moment wordt de geurverordening geëvalueerd. Eventuele consequenties hiervan worden in het planMER beschreven.

## 2.5

### ONTWIKKELINGSPLANNEN VOOR DE LOG'S

Voor de binnen gemeente gelegen LOG's zijn ontwikkelplannen opgesteld:

- § een Ontwikkelingsplan voor het LOG Jekschotse Heide en;
- § een Ontwikkelingsplan voor de LOG's Zijtaart en Keldonk-Boerdonk.

Een onderdeel hiervan vormde het benoemen van scenario's met betrekking tot de invulling (aantal en omvang van uitbreidingen van- en omschakeling naar intensieve veehouderijen in de LOG's). Deze berekeningen die aan de basis staan van het ontwikkelingsplan zijn uitgevoerd en het ontwikkelingsplan is in 2007 afgerond.

In de ontwikkelingsplannen is gekeken naar de maximale ontwikkelingsmogelijkheden, o.a. op basis van de destijds geldende milieuregelgeving en de omvang en type van de bestaande bedrijven.

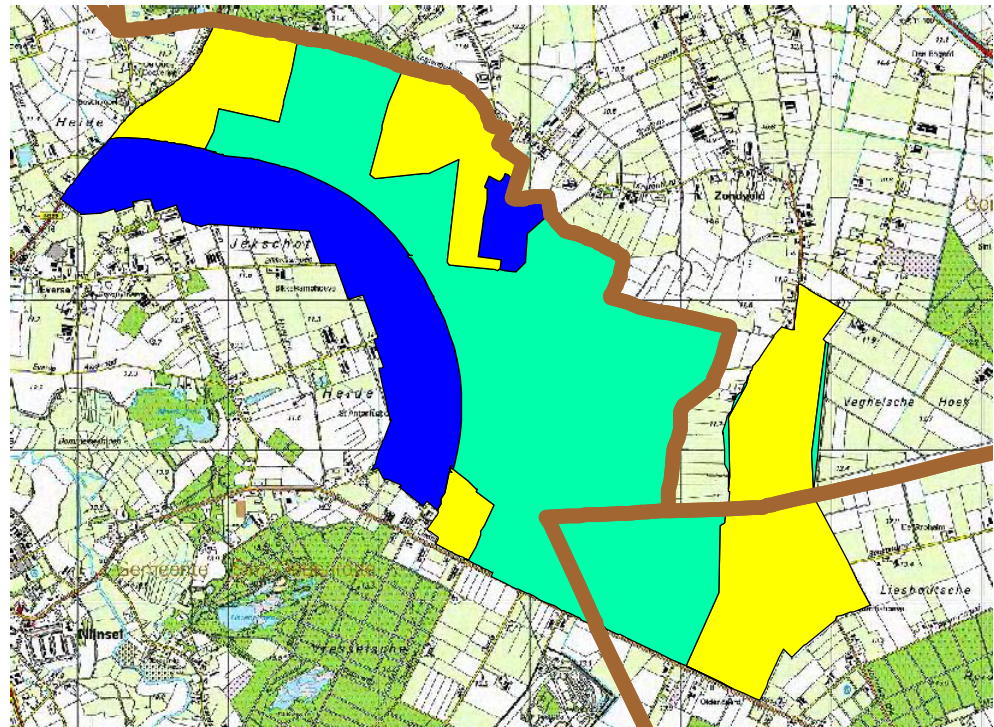
#### LOG Jekschotse Heide

In het ontwikkelplan van LOG Jekschotse Heide zijn twee varianten uitgewerkt:

- § Optimaal scenario: 6 nieuwvestigingen en 34 doorontwikkelingen voor intensieve veehouderij conform Besluit huisvesting;
- § Alternatief scenario: 9 nieuwvestigingen en 41 doorontwikkelingen voor intensieve veehouderij, stallen met combiwassers met een geur- en ammoniakreductie van 85-90%.

Figuur 2.4

Begrenzing landbouwonwikkelingsgebied  
Jekschotse Heide  
Bruin = gemeentegrens  
Geel = primair LOG  
Groen = primair LOG met aandacht  
struweelvogels  
Blauw = secundair LOG



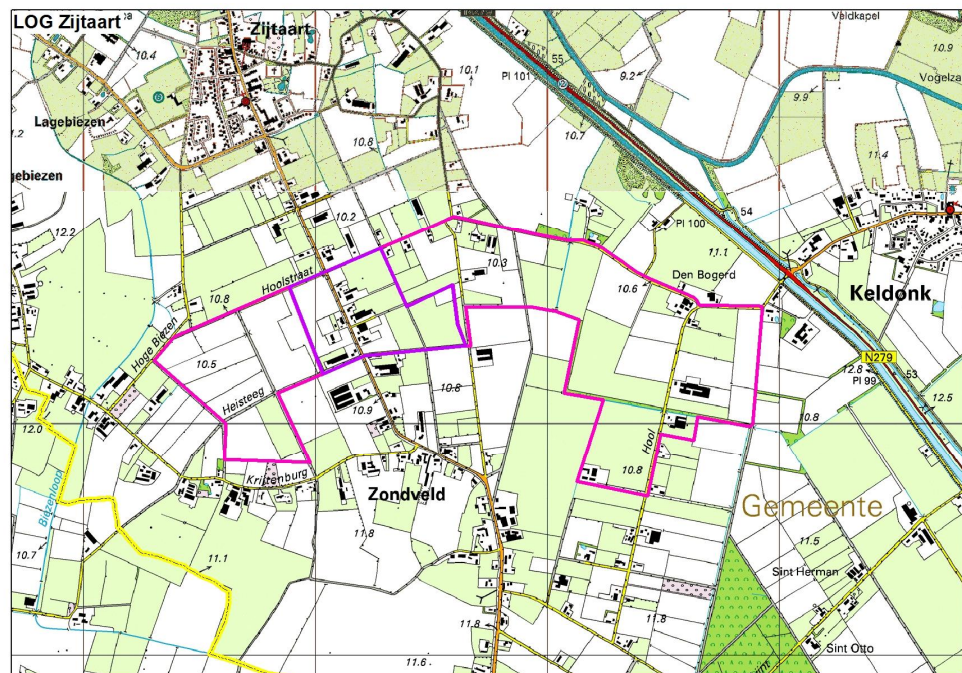
In het LOG Jekschotse Heide wordt een onderscheid gemaakt tussen primaire (mét nieuwvestiging) en secundaire gebieden (zónder nieuwvestiging). Het gele gedeelte is primair landbouwontwikkelingsgebied, het groene gedeelte is primair landbouwontwikkelingsgebied (met extra aandacht voor struweelvogels) en het blauwe gedeelte is secundair landbouwontwikkelingsgebied vanwege de ammoniakzone rond het natuurbeschermingswetgebied Dommelbeemden en vanwege de aanwezigheid van een waterpotentiegebied in het noordoosten. Het overgrote gebied in Veghel is primair landbouwontwikkelingsgebied.

#### LOG Zijtaart

Het aantal nieuwvestigingen voor intensieve veehouderijen komt in de optimale variant in het LOG Zijtaart uit op 3. Daarnaast wordt uitgegaan van 6 doorontwikkelingen en omschakelingen van intensieve veehouderijen per LOG op bestaande locaties.

Figuur 2.5

Begrenzing landbouwontwikkelingsgebied  
Zijtaart  
Roze = LOG inclusief struweelvogelgebied  
Paars = LOG



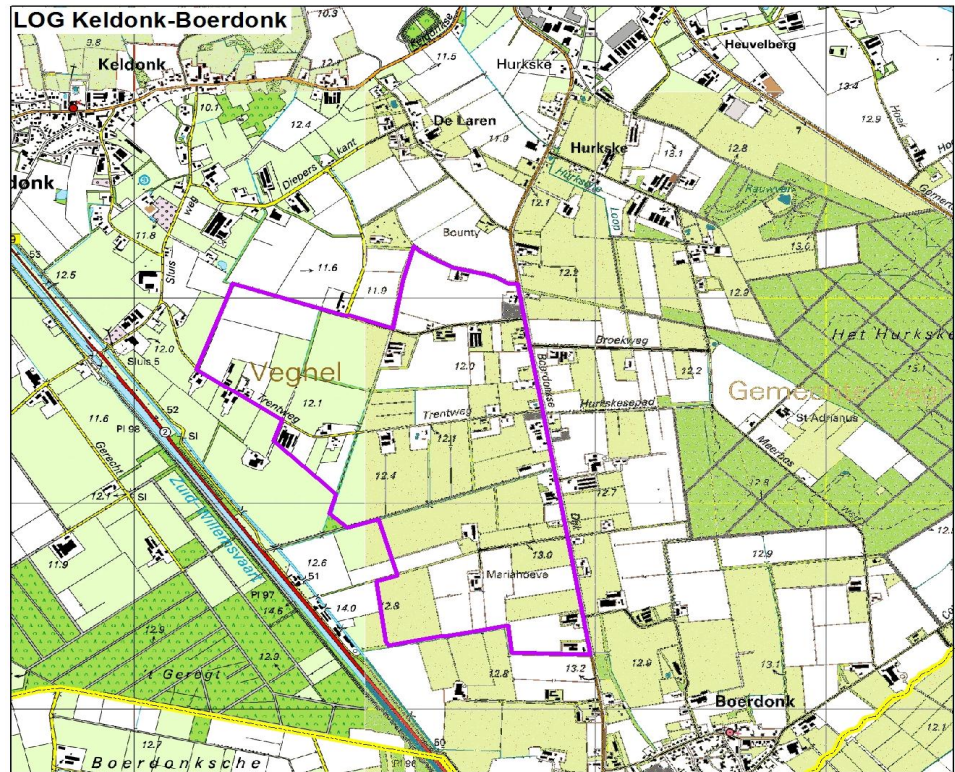
#### LOG Keldonk-Boerdonk

Het aantal nieuwvestigingen voor intensieve veehouderijen komt in de optimale variant voor het LOG Keldonk/Boerdonk uit op 2. Daarnaast wordt uitgegaan van 6 doorontwikkelingen en omschakelingen van intensieve veehouderijen per LOG op bestaande locaties.

Figuur 2.6

Begrenzing landbouwontwikkelingsgebied

Keldonk-Boerdonk



De ontwikkelplannen zijn alleen doorgerekend op negatieve effecten: dus effecten van uitbreidingen en omschakelingen naar intensieve veehouderijen in de LOG's. Er is geen rekening gehouden met een "afwaartse beweging" van de intensieve veehouderijen rond kwetsbare gebieden zoals natuurgebieden. Op basis van de huidige inzichten zijn de gekozen scenario's niet reëel. De scenario's zijn zodanig opgesteld dat zij een vertekend beeld geven van de mogelijkheden in de praktijk. De noodzakelijke ontwikkelingsruimte zal kleiner zijn dan de mogelijkheden die uit de scenario's blijken.

De ontwikkelingsplannen zijn als studie afgerond en bevatten analyses van mogelijke invullingen van de LOG's. De ontwikkelingsplannen zijn niet vertaald in beleidsregels en vormen daarmee formeel gezien dus geen beleidskader. Wel zal, waar mogelijk, in het planMER gebruik worden gemaakt van de analyses die in het kader van dit ontwikkelingsplan zijn uitgevoerd.

In het voorbereidingsbesluit van 19 maart 2010 van Provinciale Staten is aangegeven dat geen nieuwvestiging meer mogelijk is. Het is mogelijk dat voor een aantal LOG's uitzonderingen worden gemaakt. Op dit moment is nog niet inzichtelijk of de LOG's binnen Veghels grondgebied onder de uitzonderingsregel gaan vallen. Tijdens het opstellen van het planMER zullen de ontwikkelingen hieromtrent goed in de gaten worden gehouden en meegenomen worden in het planMER.

**2.6****RUIMTELIJKE CRITERIA VOOR DE LANDBOUWONTWIKKELINGSGEBIEDEN**

Daar de gemeenteraad van Veghel zijn op 15 januari 2009 ruimtelijke criteria voor de landbouwontwikkelingsgebieden vastgesteld. Deze beleidsregels zijn van toepassing op de drie landbouwontwikkelingsgebieden en gelden voor nieuwvestiging, omschakeling dan wel uitbreiding van intensieve veehouderijen. De beleidsregels gelden totdat het nieuwe bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' is vastgesteld (zie bijlage 2).

Het aantal nieuwvestigingen per landbouwontwikkelingsgebied mag ingevolge de Ruimtelijke criteria niet meer bedragen dan is aangegeven in de onderstaande tabel. (Let op: op dit moment is ingevolge het voorbereidingsbesluit van provinciale staten van 19 maart 2010 geen nieuwvestiging mogelijk).

Tabel 2.4

Aantal nieuwvestigingen per landbouwontwikkelingsgebied

LOG	Aantal nieuwvestigingen
Zijtaart	3
Keldonk-Boerdonk	2
Jekschotse Heide	2

In de beleidsregels zijn onder meer aan te houden afstanden tussen veehouderijen onderling en ten opzichte van burgerwoningen opgenomen, voorts regels met betrekking tot de grootte en de vorm van bouwblokken, beplanting, ontsluiting en beeldkwaliteit. De maximum maat in de LOG's is afhankelijk van de locatie ten opzichte van de grote doorgaande wegen in de LOG's. Hoe verder van deze wegen af, hoe groter het maximaal toegestane oppervlak.

Omdat het niet is gelukt de LOG's als zodanig landschappelijk in te passen, zal dit op bouwblokniveau moeten geschieden. Op ieder bouwblok dient minimaal 0,5 hectare voor landschappelijke inpassing te worden bestemd.

**2.7****OVERIGE BELEIDSKADERS**

Voor een overzicht van andere beleidskaders die van belang zijn voor het bestemmingsplan 'Landelijk gebied' en de planMER, wordt verwezen naar de toelichting van het ontwerp bestemmingsplan 'Landelijk gebied'. Dit beleidskader wordt in het planMER opgenomen.

## HOOFDSTUK

# 3 Huidige situatie en autonome ontwikkelingen

## 3.1

### BELANGRIJKSTE THEMA'S BUITENGEBIED

Voor het op te stellen planMER is het van belang om te bepalen wat de huidige situatie is in het plangebied en welke autonome ontwikkelingen zijn voorzien. Deze informatie kan dienen om een referentie te bepalen voor de in het planMER te beschrijven effecten bij planologische effectuering van de ontwikkelingsmogelijkheden van de intensieve veehouderij.

In deze Notitie reikwijdte en detailniveau wordt van de belangrijkste thema's een bondige samenvatting gegeven van de huidige situatie en verwachte autonome ontwikkelingen in het 'Landelijk gebied'. Een uitgebreidere gebiedsbeschrijving is opgenomen in het concept ontwerp bestemmingsplan.

## 3.2

### AGRARISCHE BEDRIJVIGHEID

#### *Omvang en type veehouderijen*

In de gemeente Veghel zijn 329 veehouderijen aanwezig (aantal inrichtingen met een vergunning of melding, situatie januari 2010 op basis van provinciaal BVB-bestand). Totaal bevindt zich in de gemeente ruim 40.000 duizend nge in de veehouderij.

#### WAT IS NGE?

De Nederlandse grootte-eenheid (nge) is een reële economische maatstaf die gebaseerd is op het brutostandaardsaldo (bss, opbrengsten minus bepaalde specifieke kosten). Het is een maatwaarmee de economische omvang van agrarische activiteiten wordt weergegeven. Een nge staat bij prijsniveau 2002 (Landbouwtellingen 2005 en 2006) voor 1.400 euro aan saldo (bron: [www.lei.wur.nl](http://www.lei.wur.nl)).

De verdeling van het aantal veehouderijen over de verschillende nge klassen is terug te vinden in tabel 3.1. Van 329 locaties met een (vergunde) tak veehouderij zijn er 199 locaties met een omvang die gelijk staat aan 1 of meer volwaardige arbeidskracht(en) (tak intensieve veehouderij van 70 nge of meer, op basis van de vergunning en kengetallen van CBS/LEI over bedrijfseconomische omvang). In de gemeente bevinden zich 55 veehouderijen met een omvang groter dan 200 nge (zie figuur 3.1).



## WAT IS EEN INTENSIEVE VEEHOUDERIJ?

Een niet grondgebonden agrarisch bedrijf waarin het houden van vee of pluimvee de hoofdzak is. Onder intensieve veehouderij worden tevens nerstenhouderijen verstaan (bron: Reconstructieplan Peel en Maas). Bij deze definitie is in het vigerende bestemmingsplan 'Landelijk gebied' ook aansluiting gezocht.

In de verordening ruimte fase 1 zal waarschijnlijk de volgende definitie van intensieve veehouderij worden opgenomen:

Een agrarisch bedrijf met een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate in gebouwen plaatsvindt en gericht is op het houden van dieren, zoals de rundveemesterij, varkens-, vleeskalver-, pluimvee-, pelsdier-, geiten- of schapenhouderij of een combinatie van deze bedrijfsvormen, alsmede naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijfsvormen.

Tabel 3.1

Aantal bedrijven per nge klasse in Veghel (bron: BVB-bestand van de provincie Noord-Brabant).

Nge klasse	Aantal bedrijven	Totaal nge per klasse	Totaal nge intensief per klasse
0-40	78	1.616	603
40-70	52	2.704	1.341
70-200	144	18.208	9.351
> 200	55	17.728	9.627
TOTAAL	329	40.256	20.922

Op basis van het provinciaal BVB-bestand is een onderverdeling gemaakt van het aantal nge per diersoort (zie tabel 3.2). Uit deze tabel blijkt dat de grootste sector de melkrundveesector is gevolgd door de varkenshouderij. Overige sectoren zijn in Veghel van een minimale omvang.

Tabel 3.2

Typen veehouderij en omvang in nge in Veghel (bron: BVB-bestand van de provincie Noord-Brabant).

Soort veehouderij	Nge	Percentage van totaal*	Percentage intensief*
Rundvee melk e.a.	17.126	42,5	-
Vleeskalveren	2.820	7	13,5
Schapen	179	0,5	-
Geiten	33	0	-
Varkens	14.922	37	71
Kippen	2.438	6	12
Paarden	1.996	5	-
Nertsen	337	1	1,5
Konijnen	405	1	2,0
Totaal	40.256	100	100

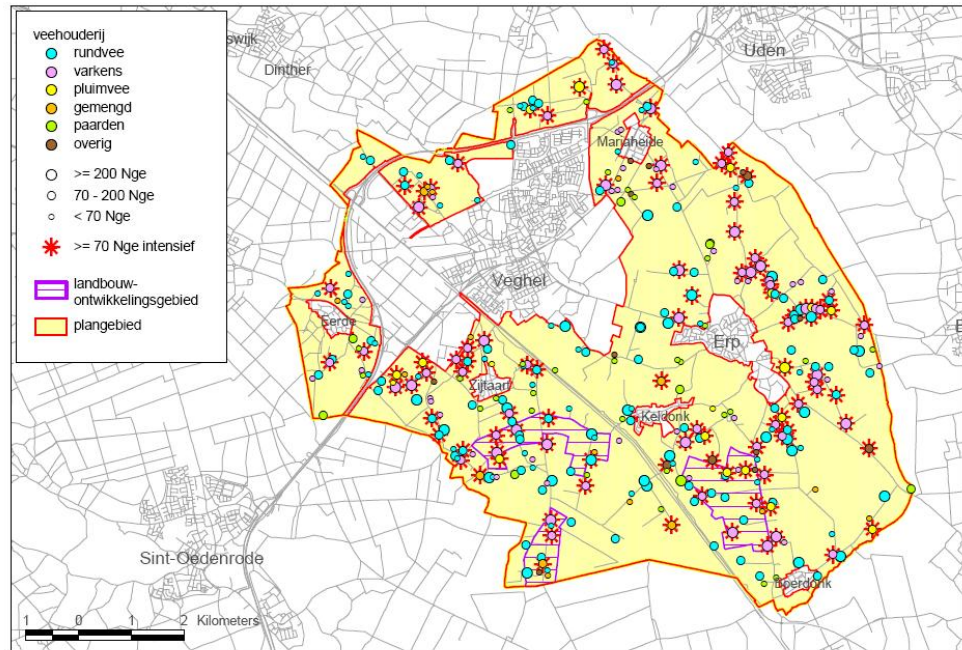
\* Afgerond op halve procenten.

*Ligging agrarische bedrijven*

In figuur 3.1 is het type en de ligging van de veehouderijen in Veghel aangegeven. Uit de figuur blijkt dat over het gehele buitengebied van de gemeente Veghel diverse veehouderijen zijn gevestigd. De meeste veehouderijen zijn gelegen in het zuiden van de gemeente, omgeving Erp, Zijtaart en Keldonk en in de LOG's.

Figuur 3.1

Soort en type veehouderij in Veghel



Van de productieomvang intensieve veehouderij in de gemeente Veghel blijkt 80 % te liggen in verwevingsgebieden, 15 % in LOG's en de rest in extensiveringsgebieden (zie tabel 3.3). Tabel 3.4 geeft een verdere verdeling van de productieomvang intensieve veehouderij. Hieruit blijkt dat 20 % van de grotere veehouderijen (> 200 nge) zijn gelegen in de LOG's en bijna 80 % in de verwevingsgebieden.

Tabel 3.3

Productieomvang veehouderij, verdeeld over de integrale zones van de reconstructie in Veghel (bron: BVB-bestand van de provincie Noord-Brabant).

Integrale zonering reconstructie	Aantal veebedrijven	Productieomvang (nge)	Productieomvang in %, alle vee*	Productieomvang intensief (nge)	Productieomvang in %, intensief*
LOG primair	27	3.612	9	2.319	11
LOG primair aandacht struweelvogels	9	1.272	3	865	4
Verwevinggebied	270	32.934	82	16.604	80
Extensivering natuur	22	2.409	6	1.105	5
Niet bekend	1	29	0	29	0
Totaal	329	40.256	100	20.922	100

\* Afgerond op hele procenten.

Tabel 3.4

Verdeling nge intensief over de integrale zones van de reconstructie in Veghel (bron: BVB-bestand van de provincie Noord-Brabant).

Integrale zonering reconstructie	0-40 nge	%	40-70 nge	%	70-200 nge	%	> 200 nge	%	Totaal per zone
LOG primair	82	13	64	5	758	8	1.415	15	2.319
LOG primair aandacht struweelvogels	1	-	-	-	346	4	518	5	865
Verwevinggebied	472	79	1.118	83	7.507	80	7.507	78	16.604
Extensivering natuur	19	3	159	12	740	8	187	2	1.105
Niet bekend	29	5	-	-	-	-	-	-	29
Totaal	603	100	1.341	100	9.351	100	9.627	100	20.922

\* Afgerond op hele procenten.

*Autonome ontwikkelingen: veehouderij*

Aangezien bestemmingsplannen een looptijd hebben van minstens 10 jaar, is het voor het planMER relevant om te bepalen hoe de intensieve veehouderij zich autonoom zal ontwikkelen. Als ijkjaar voor de autonome ontwikkeling zal 2020 worden genomen.

Het is lastig om een goede inschatting van de toekomstige ontwikkeling van de intensieve veehouderij te maken. Welke bedrijven zullen groeien? Welke bedrijven krimpen of zullen mogelijk stoppen? Tot welke omvang groeien bedrijven? Wat is vanuit bedrijfseconomisch oogpunt een optimale grootte van een bedrijf in de toekomst? En in welke mate wordt dit beïnvloed door het gemeentelijke beleid?

Hieronder wordt ingegaan op de trends tot nu toe. Dit vertaalt zich in een redelijk te verwachten omvang van de veehouderij in Veghel in 2020.

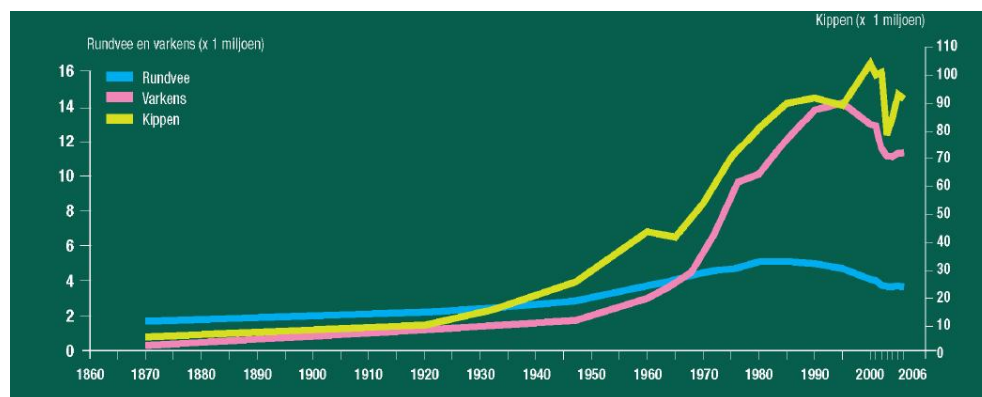
*Landelijke trend*

De afgelopen jaren is op landelijk niveau sprake van stabilisatie van de omvang van de intensieve veehouderij. Dit wordt geïllustreerd door onderstaande figuur.

- § Bij varkens valt op te maken dat – na een toename tot medio jaren negentig en een afname in de jaren erna – er sinds drie jaar min of meer een stabilisatie is van het aantal.
- § Bij pluimvee is de laatste drie jaar het aantal dieren aanmerkelijk lager dan in de jaren ervoor, maar over lange tijd kent de curve een grillig verloop. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de vogelpestuitbraak.
- § Bij rundvee is een afname te zien vanaf 1984 (superheffing), sinds drie jaar min of meer stabilisatie.

Figuur 3.2

Landelijke trend dieraantallen over enkele decennia.



Uit de nieuwst beschikbare gegevens wordt dit beeld bevestigd. Uit de publicatie **Land- en tuinbouwcijfers 2008** (LEI, 2008) zijn voor de meest kenmerkende diercategorieën van de intensieve veehouderij de aantallen gegeven over de afgelopen jaren. Opvallend is de toename van vleeskalveren.

Tabel 3.5

Aantal vleesvarkens, vleeskuikens en leghennen van 1975-2007 in Nederland (bron: LEI (2008): *Land- en tuinbouwcijfers 2008*).

Diercategorie > Jaar v	Vleesvarkens > 50 kg	Vleeskuikens	Leghennen > 18 wkn	Vleeskalveren
1980	2.9 mln	38.6 mln	26.6 mln	582.000
1990	3.9 mln	41.2 mln	33.2 mln	602.000
2000	3.8 mln	50.9 mln	32.6 mln	783.000
2007	3.4 mln	43.4 mln	31.4 mln	860.000

Uit de *Land- en tuinbouwcijfers 2008* blijkt daarnaast dat in de afgelopen jaren het aantal intensieve veehouderijbedrijven (hokdierbedrijven) is afgenomen. Aangezien de veestapel gelijk is, is er sprake van een toename van de gemiddelde bedrijfsomvang. De productieruimte die vrijkomt van stoppende veehouderijen wordt gecompenseerd door een toename van de veestapel bij de blijvers.

#### Trend Veghel

Via de interactieve CBS website (Statline) is voor de gemeente Veghel de trendmatige ontwikkeling van de veehouderij verkregen. Gezien de zeer beperkte relatieve aantallen zijn relatieve kleine diercategorieën als pony's, geiten en schapen uit de tabel gelaten (zie bijlage 5).

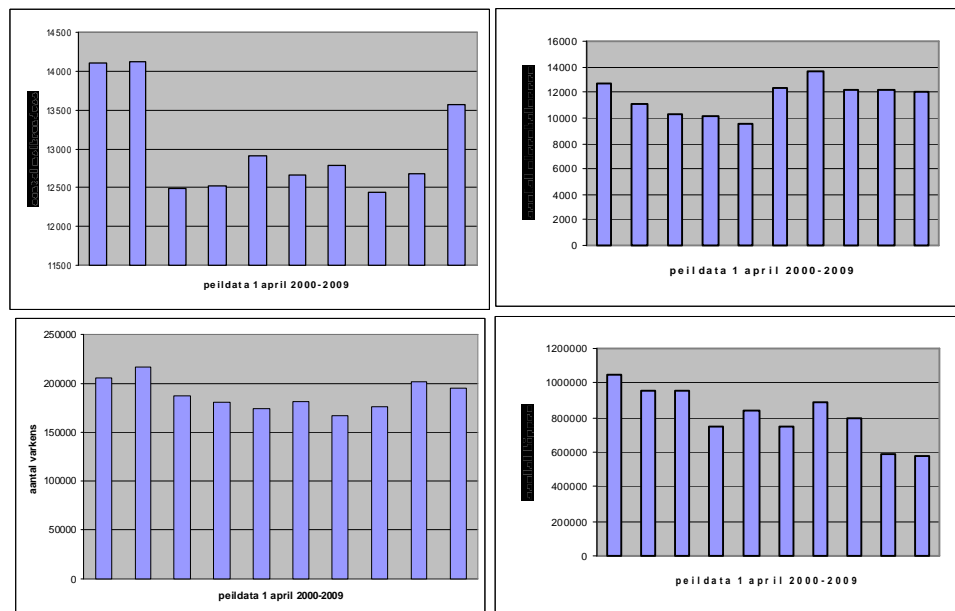
Figuur 3.3

Trend aantallen dieren in de gemeente

Veghel van 2000-2008:

- linksboven: melkrundvee
- rechtsboven: vleeskalveren
- linksonder: varkens
- rechtsonder: kippen

N.B. de cijfers van 2009 hebben een voorlopige status



Uit bovenstaande grafieken valt op te maken dat in de afgelopen jaren het aantal stuks melkrundvee is gestegen, dat het aantal varkens en vleeskalveren ongeveer gelijk is gebleven en dat het aantal kippen is afgenomen. Er zijn geen prominent andere trends te zien ten opzichte van het landelijke beeld. Ook de schaalvergroting (combinatie van afname aantal bedrijven en toename dieraantallen per bedrijf) is in Veghel aan de orde.

#### Trends tot 2020

Op basis van de ontwikkelingen in de afgelopen jaren, de wet- en regelgeving (milieu, mest, huisvesting) en de verwachte economische ontwikkelingen van de intensieve veehouderij in Nederland en Noord-Brabant<sup>2</sup>, worden de volgende trends verwacht voor de periode tot 2020:

- § Varkensbedrijven: marges blijven structureel krap; hogere milieueisen en –kosten, druk op verdere efficiencyverhoging.
- § Pluimveebedrijven: in verhouding tot de varkenshouderij minder gevoelig voor krimp. Mogelijk lichte groei leghennen.

<sup>2</sup> Agribusiness Noord-Brabant 2009, Stuurgroep Landbouw Innovatie Brabant (Provincie Noord-Brabant en ZLTO), VDW research

- § Een veestapel die ongeveer op (pluimvee) of onder (varkens) het niveau ligt van dat van 2010.
- § Een versterkte daling van het aantal bedrijven (vooral varkensbedrijven).
- § Een verdergaande opschaling van de activiteiten op bedrijfsniveau.
- § De bedrijven worden kapitaals- en kennisintensiever en arbeidsextensiever.

De hoofdtrend is en blijft een verdere daling van het aantal locaties en een groei van de “overblijvende” bedrijven.

*Voorgestelde aanpak autonome ontwikkeling in planMER*

Op basis van de verdeling van productieruimte en de trendmatige ontwikkeling naar schaalvergroting in de intensieve veehouderij in de gemeente Veghel wordt het volgende scenario verondersteld voor de autonome ontwikkeling:

- § bestaande bedrijven worden op basis van vergunde rechten in kaart gebracht;
- § alle stallen voldoen aan het Besluit huisvesting;
- § de kleinere IV-bedrijven stoppen of stoppen met hun tak intensieve veehouderij. Hierbij is uitgegaan van een omvang die kleiner is dan 40 nge.

### 3.3

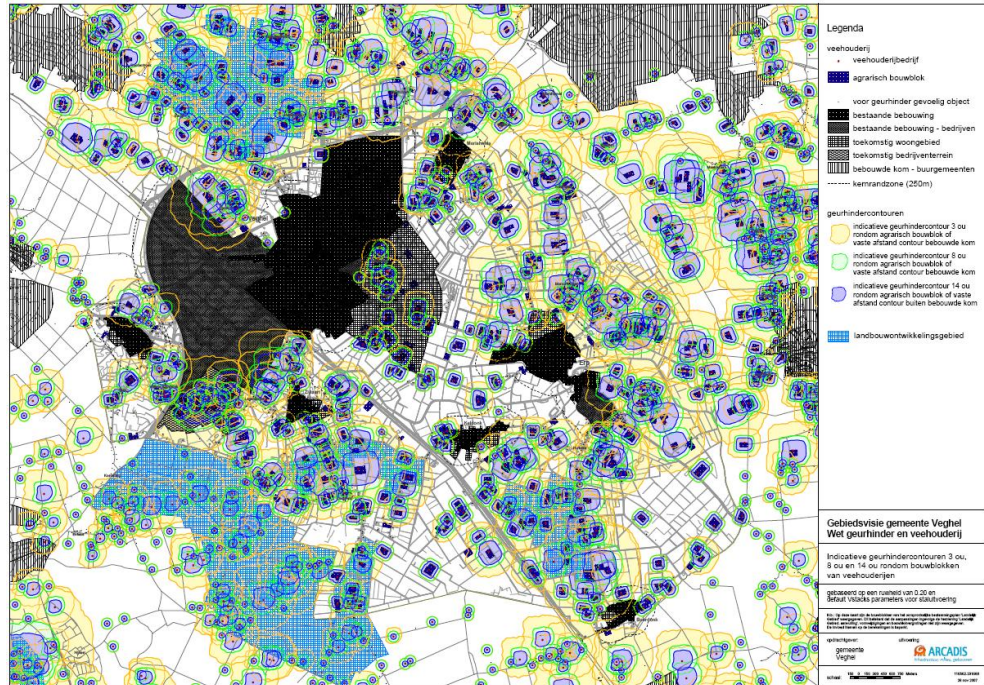
#### GEURHINDER

*Geurcontouren van de veehouderijen*

Op basis van het vergunningenbestand kan berekend worden waar de contouren liggen van de veehouderijbedrijven. Hierbij is vanuit de Wet geurhinder en veehouderij onderscheid te maken in twee soorten contouren, namelijk contouren die gelden voor de bebouwde kom (3 ou-contouren) en contouren die gelden buiten de bebouwde kom (14 ou-contouren). Voor bedrijven waar geen dieren aanwezig zijn die zijn om te rekenen naar geurcontouren zijn in de Wet geurhinder en veehouderij vaste afstanden opgenomen. Binnen de bebouwde kom dient een afstand van 100 meter aangehouden te worden vanuit de veehouderij tot aan een woning van derden. Buiten de bebouwde kom bedraagt deze afstand 50 meter. In de onderstaande figuur zijn de bestaande geurcontouren binnen de gemeente Veghel opgenomen. Deze figuur is rechtstreeks afgeleid uit de Gebiedsvisie geur, 2008.

Figuur 3.4

Kaart met geurcontouren voor de bebouwde kom (3 of afstand van 100 meter) en buiten de bebouwde kom (14 of afstand van 50 meter) (bron: Gebiedsvisie geur Veghel, 2008)

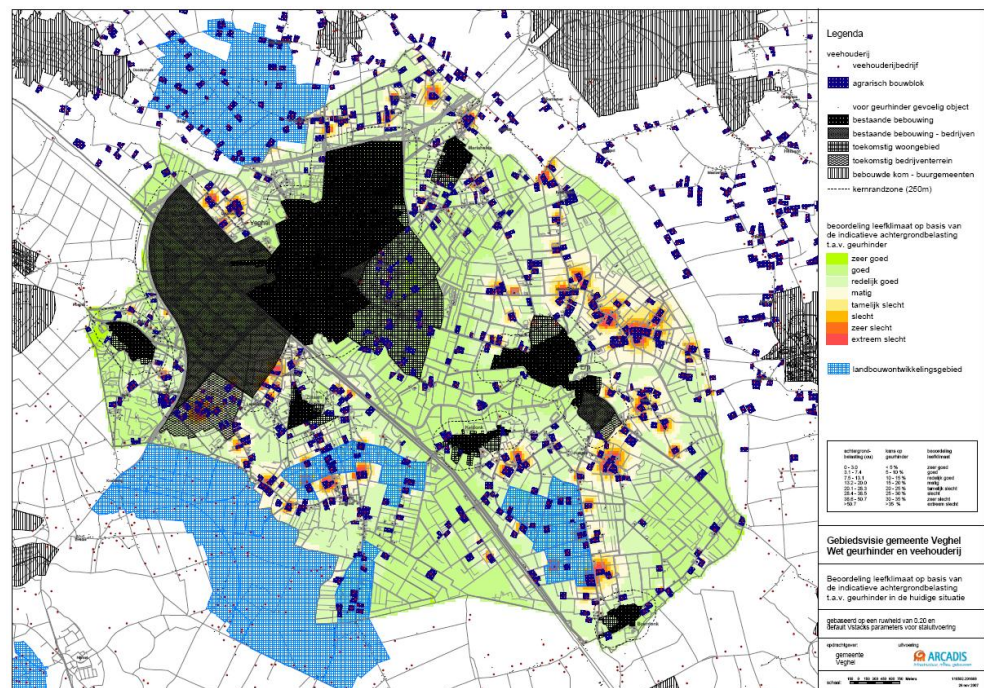


*Geurhindersituatie en leefmilieu*

In de gebiedsvisie Wet geurhinder en Veehouderij van de gemeente Veghel is beschreven welke achtergrondbelasting aan geur er is binnen de gemeente Veghel, op basis van de vergunningen van veehouderijen (peiljaar 2008). Deze kaart is in figuur 3.6 opgenomen. De kaart geeft een modelmatige inschatting van de kans op geurhinder. Op basis van gegevens van VROM en het RIVM is de berekende achtergrondbelasting vertaald in een kans op geurhinder en is hieraan een indicatieve waardering (goed, redelijk goed, matig, tamelijk slecht, slecht, zeer slecht) gekoppeld.

Figuur 3.5

Kaart met indicatieve achtergrondbelasting in de huidige situatie (bron: Gebiedsvisie geur Veghel, 2008)



In de onderstaande tabellen is weergegeven hoeveel geurgevoelige objecten in de gemeente Veghel binnen de verschillende klassen met betrekking tot het leefmilieu qua geurhinder zijn gelegen. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen objecten die gelegen zijn in de bebouwde kom en objecten die gelegen zijn buiten de bebouwde kom. In de tabellen zijn enkel de objecten die niet behoren tot een veehouderijbedrijf meegenomen.

Tabel 3.6

Classificatie achtergrondbelasting objecten binnen de bebouwde kom

Kans op geurhinder	Beoordeling leefklimaat VROM/RIVM	Aantal
< 5 %	Zeer goed	1.345
5 – 10 %	Goed	11.253
10 – 15 %	Redelijk goed	2.233
15 – 20 %	Matig	34
20 – 25 %	Tamelijk slecht	7
25 – 30 %	Slecht	0

Tabel 3.7

Classificatie achtergrondbelasting objecten buiten de bebouwde kom

Kans op geurhinder	Beoordeling leefklimaat VROM/RIVM	Aantal
< 5 %	Zeer goed	9
5 – 10 %	Goed	386
10 – 15 %	Redelijk goed	410
15 – 20 %	Matig	209
20 – 25 %	Tamelijk slecht	87
25 – 30 %	Slecht	56
30 – 35 %	Zeer slecht	12
35 – 40 %	Extreem slecht	13

Bij de tabellen moet opgemerkt worden dat veel woningen met een slecht leefklimaat individueel overbelaste situaties zijn. In deze gevallen kan het zijn dat een object in een geurcontour van een veehouderij ligt en op basis van voorgrondbelasting al overbelast is. Met de voorgrondbelasting wordt de geurbelasting bedoeld van één veehouderij welke de meeste geur bij het gevoelige object veroorzaakt. Dit kan ontstaan doordat de veehouderij dicht bij een geurgevoelig object is gelegen of het betreft een grote veehouderij. De voorgrondbelasting is altijd het gevolg van één veehouderij.

De belangrijkste “knelpuntgevallen” (combinatie van een middelhoge tot hogere belasting en aanwezigheid van geurgevoelige objecten) zijn te vinden in de volgende gebieden in Veghel:

- § Ten zuiden van Zondveld.
- § LOG Boerdonk-Keldonk;
- § Omgeving Hool;
- § Tussen Rijkerbeek en Hoek;
- § Ten zuidoosten van Mariaheide (tussen Goordonksedijk en Bolst).

*Autonome ontwikkelingen: geur*

Naar verwachting zal de geursituatie naar de toekomst verbeteren. Tegelijk met stalaanpassingen die op veehouderijen moeten worden doorgevoerd om de ammoniakemissie in te perken (AMvB-Huisvesting) zal ook de geuremissie vanuit stallen af gaan nemen. In het planMER zal de geursituatie van de referentie gemodelleerd worden conform de wettelijk vereiste stalinnovaties.

De raad van Veghel heeft bij de vaststelling van de Geurverordening bepaald dat deze na enige tijd zou worden geëvalueerd. In verband hiermee wordt naar verwachting in de loop van 2010 een evaluatienota en – zo nodig – een voorstel tot aanpassing van deze verordening aan de gemeenteraad aangeboden. Bij de evaluatie van de geurverordening wordt rekening gehouden met de meest recente gegevens ten aanzien van veebestand en geurgevoelige objecten. Nieuw te realiseren woningbouwprojecten, zoals Veghels Buiten, zullen hierin meegenomen worden.

### 3.4

#### NATUURGEBIEDEN EN OVERIGE NATUURWAARDEN

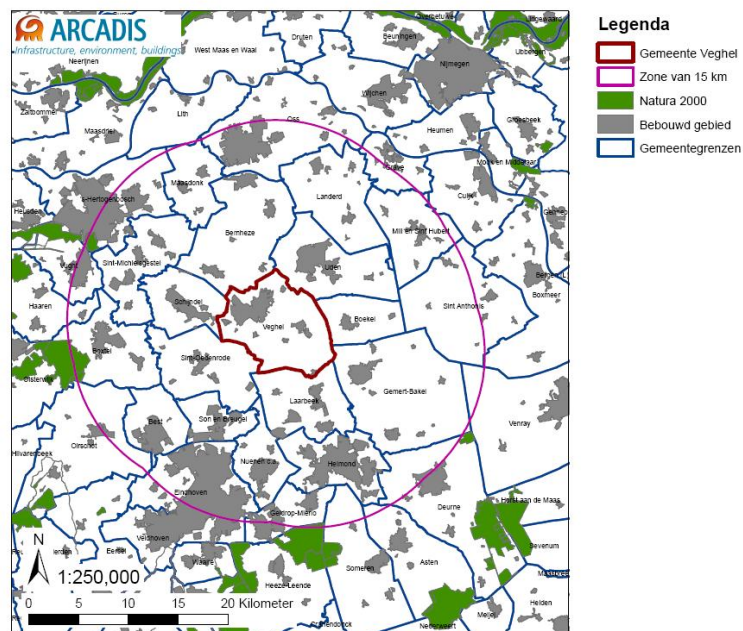
Natuurgebieden kunnen op grond van wet- en regelgeving verschillende status hebben. In onderstaande beschrijvingen is beknopt het voorkomen van de bepaalde natuurgebieden op een rij gezet, alsmede mogelijke consequenties. In het planMER zal hier nader op worden ingegaan.

##### *Natura 2000*

Binnen het grondgebied van de gemeente Veghel zijn geen Natura 2000-gebieden aanwezig. De meest nabijgelegen gebieden zijn weergegeven op de kaart in figuur 3.6.

Figuur 3.6

Natura 2000-gebieden in de omgeving van Veghel



Vestiging of uitbreiding van veehouderijbedrijven kan leiden tot een toename van stikstofdepositie. Deze depositie kan negatieve effecten hebben op de in de nabijheid gelegen Natura 2000-gebieden. Vanwege de ruime afstand (15 kilometer) tot de Natura 2000-gebieden is naar verwachting geen sprake van een toename van de depositie. Om dit in kaart te brengen stellen wij voor een voortoets Passende beoordeling uit te voeren. In deze voortoets worden globaal de effecten van ammoniakdepositie op de Natura 2000-gebieden in kaart gebracht. De exacte effecten kunnen pas in beeld worden gebracht bij de individuele vergunningsaanvragen van de agrarisch ondernemers, aangezien in dat stadium pas detailgegevens over de omvang en de bron van de emissies kan worden vastgesteld.



## TOETSINGSKADER AMMONIAK EN NATURA 2000

Voorheen gold het afsprakenkader tussen het ministerie LNV, IPO en LTO Nederland, waarin was opgenomen dat een toename van maximaal 5% van de kritische depositiewaarde als niet significant dient te worden beschouwd. De Raad van State heeft dit toetsingskader vernietigd. Door VROM is eind 2008 een handreiking opgesteld die een handvat moet bieden aan overheden hoe om te gaan met de toetsing tot vaststelling van de beheersplannen. In het plan-MER zal de feitelijke situatie beschreven worden bestaande uit de ammoniakdepositie en natuurwaarden. Wij houden de ontwikkelingen op het gebied van ammoniakdepositie nauwlettend in de gaten om in te kunnen spelen om de meest recente ontwikkelingen bij het opstellen van het plan-MER.

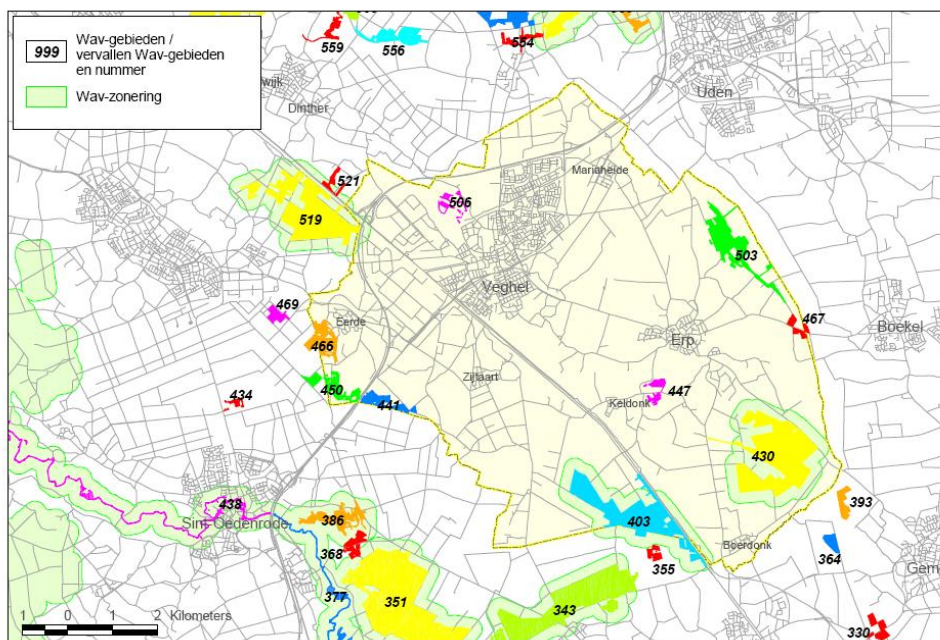
Door de provincies Noord-Brabant en Limburg is gezamenlijk met een aantal betrokken partijen op 29 september 2009 een convenant ondertekend inzake Stikstof en Natura 2000-gebieden. Het convenant geeft de hoofdlijnen aan van de invulling van de provinciale beleidsregel met betrekking tot stikstof en Natura 2000-gebieden. Een van de pijlers van het convenant is depositiesaldering door middel van een op te zetten depositiebank.

*Wet ammoniak en veehouderij*

**Op nationaal niveau is de bescherming van de voor ammoniakdepositie gevoelige bos- en natuurgebieden geregeld in de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). Deze wet is recent gewijzigd en geeft de Provincie de bevoegdheid om bepaalde afwegingen te maken ten aanzien van de te beschermen gebieden. De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) is bedoeld als basis voor het beoordelen van het aspect ammoniak afkomstig van dierenverblijven van veehouderijen. De Wav heeft alleen betrekking op de ammoniakemissie uit dierenverblijven van een veehouderij en niet op andere bronnen van ammoniak binnen een veehouderij. Bij beslissingen inzake het oprichten of veranderen van een veehouderij moet op grond van de Wav worden besloten of de aangevraagde vergunning kan worden verleend of moet worden geweigerd. Als een veehouderij is gelegen in een zeer kwetsbaar gebied of in een zone van 250 meter daaromheen, kan een bedrijf slechts zeer beperkt worden opgericht of uitgebreid. De ligging van de dierenverblijven is bepalend voor de vraag of een veehouderij binnen of buiten de zone ligt. In onderstaande figuur staan de gebieden in en nabij Veghel die in het kader van de provinciale herziening zijn beoordeeld.**

Figuur 3.7

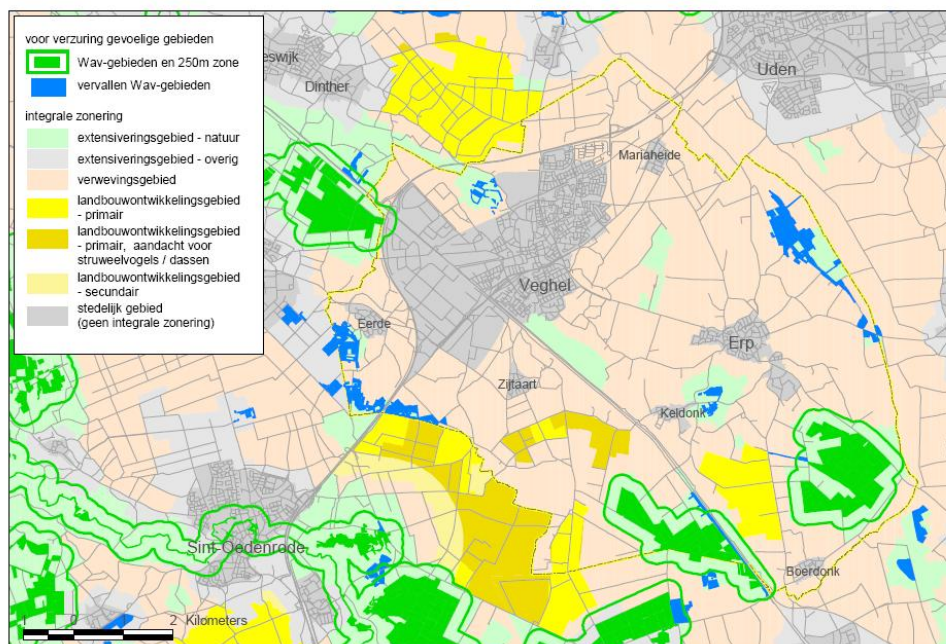
Wav-gebieden bij aanvang van de herziening (bron: Wav-kaart van de provincie Noord-Brabant).



Op 3 december 2008 is in Noord-Brabant het definitieve besluit Vaststelling kaart zeer kwetsbare gebieden Wet ammoniak en veehouderij (Wav-kaart) gepubliceerd. Op basis van dit besluit heeft de actualisering plaatsgehad van de zogenaamde Wav-kaart. In onderstaande figuur zijn de zeer kwetsbare Wav-gebieden mét 250 meter-zones weergegeven.

Figuur 3.8

Zonering op grond van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) in de gemeente Veghel (bron: Wav-kaart, provincie Noord-Brabant (2008)).



Hieruit valt te concluderen dat de Wav-zonering geen gevolgen heeft voor de mogelijkheden voor bedrijfsontwikkeling in de LOG's. Wel kunnen er buiten de LOG's veebedrijven zijn gelegen in of binnen de 250 meter zones. Deze vallen samen met de extensiveringsgebieden. Vanwege beperkingen kunnen deze eerder in aanmerking komen

voor beëindiging of verplaatsing. In het planMER zal dit onderdeel zijn van scenario's voor bedrijfsontwikkeling.

#### *Natuurwaarden*

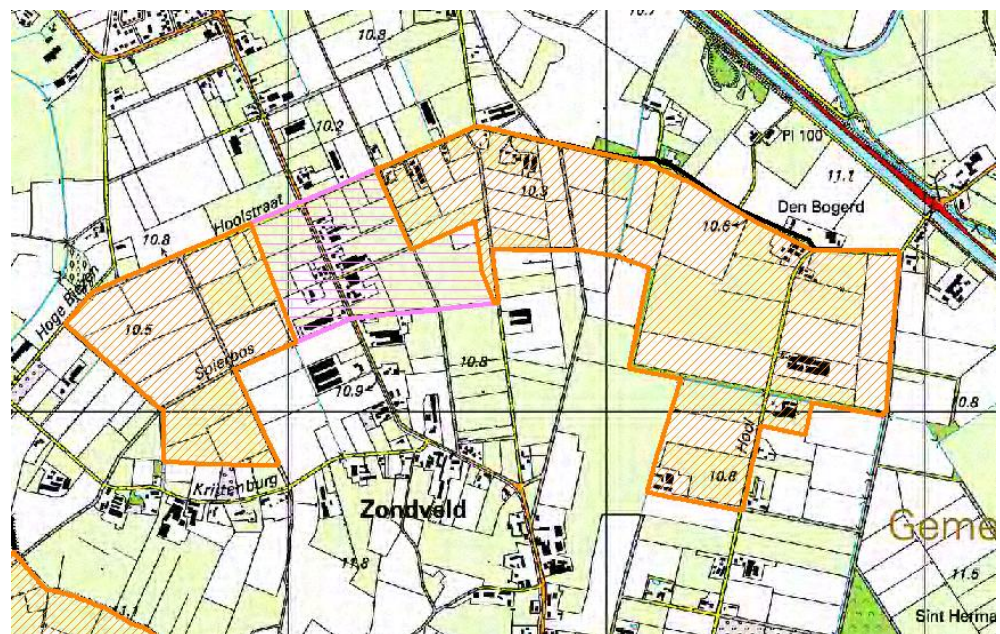
In het ontwikkelingsplan is een beknopte analyse gemaakt van de aanwezige natuurwaarden op basis van de km-hok gegevens van Natuurloket. Hieruit blijkt dat er verschillende beschermde soorten kunnen voorkomen in de LOG's. De gegeven informatie is zeer grofmazig. Om te bepalen of voor specifieke ontwikkelingen een ontheffing in het kader van de Flora en faunawet kan worden verkregen, dient per voorgenomen activiteit ingezoomd te worden op de specifieke locatie.

Uit het ontwikkelingsplan blijkt als eerste indicatie dat bij LOG Jekschotse Heide rekening dient te worden gehouden met het voorkomen van broedvogels en beperkt de aanwezigheid van vaatplanten, vlinders en amfibieën. Voor de overige LOG's komen geen overige specifieke diersoorten voor.

LOG Zijtaart is voor het grootste gedeelte aangewezen als aandachtsgebied voor struweelvogels (zie figuur 3.9).

Figuur 3.9

Ligging struweelvogelgebied (oranje gearceerd gebied) (bron: ontwikkelplan LOG's Zijtaart en Keldonk-Boerdonk, 2007)



#### *Autonome ontwikkelingen: natuur*

Het natuurbeleid en de natuurbeschermingswet- en regelgeving worden verondersteld niet te wijzigen. Belangrijkste te verwachten ontwikkeling is het beschikbaar komen van beheerplannen Natura2000, gevolgd door definitieve aanwijzingsbesluiten. Hierin zal ook geregeld worden hoe om te gaan met stikstofdepositie vanuit veehouderij-inrichtingen. Er zijn in en nabij Veghel geen andere noemenswaardige natuurontwikkelingen bekend die een rol zouden moeten spelen in het planMER.

De ammoniakdepositie tengevolge van stalemissies zal naar verwachting autonoom verder af gaan nemen. De AMvB-Huisvesting (zie ook vorige paragraaf) schrijft voor dat vrijwel alle (varkens en pluimvee) stallen emissiearm moeten worden. Met de melkveesector zijn afspraken gemaakt om het stikstofgehalte in voer te beperken.

### 3.5

#### FIJN STOF

Fijn stof wordt gezien als een van de meest schadelijke stoffen van luchtverontreiniging. Uit verschillende publicaties is bekend dat fijn stof gezondheidsproblemen en vroegtijdige sterfte kan veroorzaken bij de mens. Concentratie van veehouderij kan de kans op overschrijding van de fijn stof normen verhogen.

Het ministerie van VROM hanteert een twee sporen beleid om de fijn stof problematiek in de landbouw op te lossen. Dit zijn het saneren van bestaande overschrijdingen en het voorkomen van nieuwe overschrijdingen. Het oplossen van bestaande knelpunten zal plaatsvinden door maatregelen te stimuleren door middel van subsidiemogelijkheden. De oplossing van deze knelpunten dient in samenspraak tussen gemeente, provincie en VROM te gebeuren.

Het voorkomen van nieuwe overschrijdingen is een belangrijk uitgangspunt van de wet- en regelgeving. In het kader van vergunningverlening zal de gemeente Veghel rekening houden met de wet- en regelgeving met betrekking tot fijn stof. Deze wet- en regelgeving is relatief nieuw. Inmiddels is er door het ministerie van VROM gewerkt aan het opstellen van een toetsingskader, een verspreidingsmodel en een handreiking over fijn stof en de landbouw. Voor fijn stof gelden de volgende normen:

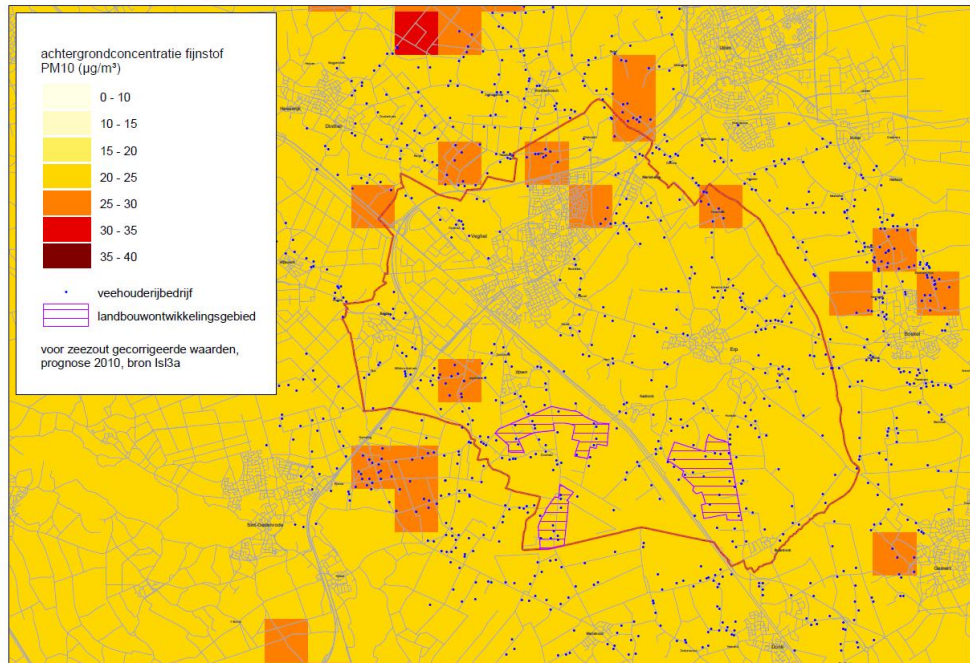
- Een jaargemiddelde concentratie van 40  $\mu\text{g}/\text{m}^3$  fijn stof in de buitenlucht;
- Een daggemiddelde concentratie van 50  $\mu\text{g}/\text{m}^3$  welke maximaal 35 keer per jaar mag worden overschreden.

Medio 2008 is het verspreidingsmodel uitgekomen, aangevuld met de handreiking en per 24 december 2008 is ook het te hanteren toetsingskader vastgelegd in de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007. In het toetsingskader is opgenomen dat de concentratie van fijn stof uitsluitend wordt beoordeeld op woonlocaties en op locaties die voor het publiek toegankelijk zijn. Met behulp van dit toetsingskader en de tabel met emissiefactoren fijn stof kan en zal de gemeente de milieuaanvragen toetsen op het onderwerp fijn stof.

De concentraties worden voor een belangrijk deel bepaald door de heersende achtergrondconcentraties. Op grond van de (landelijke) verspreidingskaarten van het RIVM is globaal een beeld te geven van de verwachte achtergrondconcentraties in 2020. Deze zijn gebaseerd op waarnemingen in de jaren 2004-2005 en berekend met scenario's voor economische groei, toename van verkeer en maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Grote lijn van deze prognoses is dat de luchtkwaliteit verbeterd en dat de achtergrondconcentratie onder het niveau ligt dat leidt tot overschrijdingen van de normen (jaargemiddelde concentratie en aantal overschrijdingsdagen).

Figuur 3.10

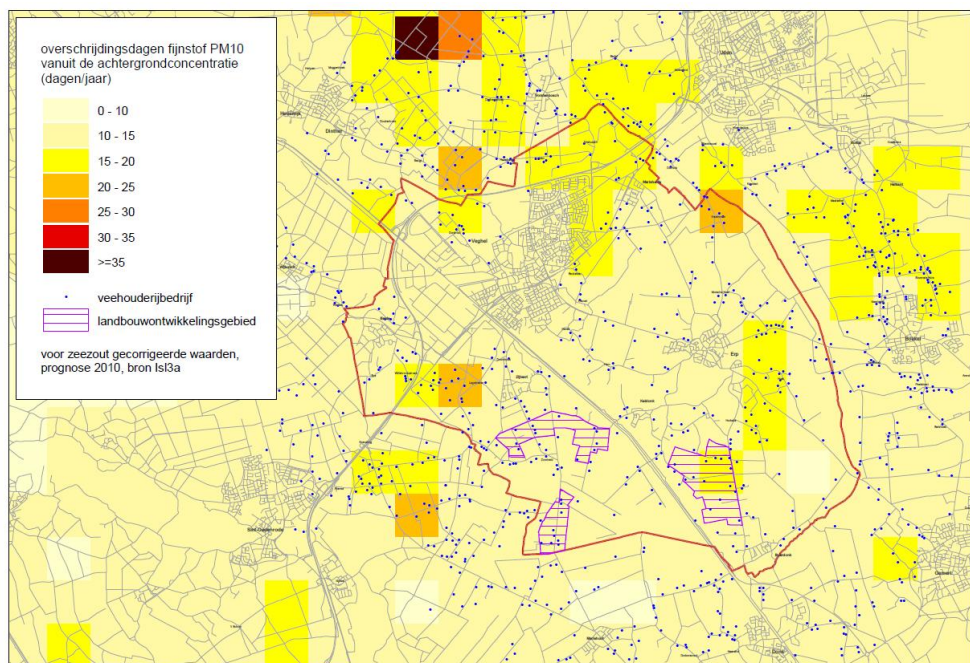
Achtergrondconcentratie fijn stof in de gemeente Veghel (bron: ISL3a, januari 2010)



Uit de bovenstaande figuur blijkt dat de achtergrondconcentratie binnen het hele grondgebied onder de wettelijke norm van  $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$  blijft. In het overgrote gedeelte van de gemeente heerst een achtergrondconcentratie van maximaal  $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ , terwijl in bepaalde gebieden de heersende achtergrondconcentratie stijgt naar maximaal  $30 \mu\text{g}/\text{m}^3$ .

Figuur 3.11

Aantal overschrijdingsdagen fijn stof in de gemeente Veghel (bron: ISL3a, januari 2010)



Het aantal overschrijdingsdagen blijkt ruimschoots onder de norm van 35 dagen. Op twee locaties is het aantal overschrijdingsdagen maximaal 25. In het overgrote deel van de gemeente is het aantal dagen dat de fijn stof concentratie wordt overschreden lager dan 10 dagen per jaar. Aandachtspunt ten aanzien van fijn stof is de hogere achtergrondconcentratie

fijn stof in een deel van het buitengebied van Veghel. Daar waar de normen nu al (bijna) overschreden worden, is er feitelijk geen of weinig ruimte voor een verhoging van de fijn stof emissie.

*Autonome ontwikkelingen: fijn stof*

In grote lijnen kan worden geconcludeerd dat fijn stof geen alles bepalende belemmering hoeft te zijn voor de toekomstige ontwikkelingen van intensieve veehouderij in de gemeente Veghel, maar dat fijn stof wel eisen stelt aan de toe te passen technieken bij de veehouderijen. Bedrijven zullen, los van de achtergrondconcentratie, zelf aan de normen met betrekking tot de maximale concentratie moeten voldoen. Gecombineerde luchtwassers kunnen de uitstoot van fijn stof sterk beperken en leiden ook tot lagere emissies van ammoniak en geur.

## HOOFDSTUK

# 4 Voornemen en alternatieven

## 4.1

## VOORNEMEN

In het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' is/zal planologisch beleid geformuleerd worden om de gewenste ontwikkelingen in dit plangebied mogelijk te maken en ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan. Dit komt erop neer dat aan de intensieve veehouderij ontwikkelingsruimte wordt geboden, zowel op bestaande bouwvlakken voor intensieve veehouderijen als voor hervestiging van of omschakelingen naar intensieve veehouderijen op de duurzame locaties in de verwevingsgebieden en de landbouwontwikkelingsgebieden. De mogelijkheid van nieuwvestiging is door het provinciale voorbereidingsbesluit van 19 maart 2010 opgeschort. Afhankelijk van latere besluitvorming in het kader van de provinciale Verordening ruimte kan nieuwvestiging in een latere fase al dan niet mogelijk blijken.

In het nieuwe bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' worden opnieuw regels opgenomen die zijn afgestemd op het reconstructieplan. De milieuruimte voor intensieve veehouderijen wordt bepaald door de landelijke kaders (vooral ammoniak, geur, fijn stof en geluid), de gemeentelijke normstelling met betrekking tot geurhinder en daarnaast de ligging van bedrijven en kwetsbare functies in de omgeving.

De milieueffecten van de geboden ontwikkelingsruimte staan centraal in het planMER. Het planMER levert de gemeenteraad onderbouwing voor beslissingen omtrent de toepassing van de gemeentelijke beleidsruimte in het bestemmingsplan buitengebied ten aanzien van intensieve veehouderij. Dit is als volgt gedacht:

1. het planMER brengt de huidige omvang van de intensieve veehouderij in beeld;
2. op basis van het planologische mogelijkheden zoals die zijn opgenomen in het concept voor het nieuwe bestemmingsplan en de beschikbare milieuruimte wordt inzicht gegeven in de mogelijke milieueffecten, ervan uitgaande dat deze ruimte daadwerkelijk wordt benut;
3. naar aanleiding van de uitkomsten van die analyse wordt bekeken of en waar dit kan leiden tot een ongewenste ontwikkeling. Op basis daarvan worden er een of meerdere sturingsalternatieven geformuleerd en op effecten onderzocht (gedacht wordt aan ruimtelijke sturingsmogelijkheden via het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied');
4. deze effectbeschrijving resulteert in een vergelijking tussen het beleid zoals dat nu is opgenomen in het concept voor het nieuwe bestemmingsplan 'Landelijk Gebied', de huidige situatie en eventuele alternatieven.

## 4.2

## FOCUS GEMEENTELIJK BELEID

Het gemeentelijke beleid met betrekking tot nieuwvestiging van intensieve veehouderijen in de LOG's is van recente datum (januari 2009). Voor de drie LOG's zijn ontwikkelplannen vastgesteld, benodigd voor de provinciale medewerking aan nieuwvestiging in de landbouwontwikkelingsgebieden. Op basis van het provinciale voorbereidingsbesluit is op dit moment geen nieuwvestiging mogelijk. Het voorstel is om in het planMER geen alternatieven te formuleren en uit te werken die verschillen met betrekking tot het aantal nieuwvestigingen. Voorgesteld wordt de focus te leggen op:

1. de operationalisering van het begrip duurzame locatie (wel of geen aanvullende gemeentelijke randvoorwaarden),
2. de uitbreidingsmogelijkheden van bestaande intensieve veehouderijen (verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden), en
3. de mogelijkheden voor hervestiging en omschakelingen (aantal omschakelingen en wel of geen aanvullende gemeentelijke randvoorwaarden).

De overwegingen voor het leggen van deze focus zijn:

- § De omvang van de intensieve veehouderij wordt op basis van het huidige gemeentelijk ruimtelijk beleid niet of weinig gestuurd. Er zijn ruime ontwikkelingsmogelijkheden uitgaande van de maximum maten van de bouwblokken in relatie tot de huidige omvang van de bouwblokken. Er bestaat daarom een risico op ongewenste ontwikkelingen: forse groei van bestaande intensieve veehouderijen of omschakeling naar intensieve veehouderijen op locaties die vanuit gemeentelijk oogpunt (ruimtelijke ordening, milieu, verkeer, beeldkwaliteit, gezondheid) niet wenselijk is.
- § De mogelijkheden om binnen een gegeven milieuruimte (geur, ammoniak, fijn stof, geluid) te ontwikkelen zijn de afgelopen jaren groter geworden en worden naar verwachting in de toekomst nog groter dankzij de beschikbaarheid van technieken. Dus bedrijven kunnen, gebruik makend van de planologische uitbreidingsruimte, groeien zonder dat dit leidt tot een overschrijding van de milieunormen. Op zich een positieve ontwikkeling, maar er kunnen knelpunten ontstaan met betrekking tot de ruimtelijke aspecten die gekoppeld zijn aan de schaalvergroting ter plekke. Bijvoorbeeld op het gebied van toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen, verkeer, beeldkwaliteit en gezondheid.
- § Specifiek voor Veghel geldt dat er een risico is op ongewenste groei van intensieve veehouderij in de zones rondom de huidige en toekomstige woon- en werkgebieden, omdat deze gebieden zijn begrensd als verwevingsgebied.
- § De mogelijkheden voor omschakelingen (aantal en randvoorwaarden) zijn op basis van het huidige beleid niet afgebakend. Samen met de uitbreidingsmogelijkheden op de bestaande intensieve veehouderijen zijn er theoretisch gezien mogelijkheden voor een forse uitbreiding van de veestapel (en de daarmee samenhangende milieueffecten). Dit leidt of kan leiden tot knelpunten met betrekking tot draagvlak voor het eerder ingezette reconstructiebeleid, omdat de groei te plaatse niet gepaard hoeft te gaan met het oplossen van knelpunten elders.
- § Om de risico's (schaalvergroting op de verkeerde plekken, ongewenste groei van de intensieve veehouderij vanwege de daarmee samenhangende effecten op het milieu, ruimtelijke kwaliteit en gezondheidsrisico's) te beperken is aanvullend gemeentelijk beleid te overwegen.
- § Omdat het gemeentelijke beleid met betrekking tot nieuwvestigingen al is vastgelegd, er momenteel ruime mogelijkheden zijn voor uitbreiding en omschakeling, slechts een klein



deel van de intensieve veehouderijen gelegen zijn in de extensiveringsgebieden, de huidige maatschappelijke weerstand en de ontwikkelingen in het provinciale beleid, is het onderzoeken van alternatieven die uitgaan van meer ontwikkelingsmogelijkheden niet opportuun.

### 4.3

#### BELEIDSOPTIES EN ALTERNATIEVEN

Op basis van het bovenstaande kunnen de volgende beleidsopties voor aanvullend gemeentelijk beleid worden benoemd:

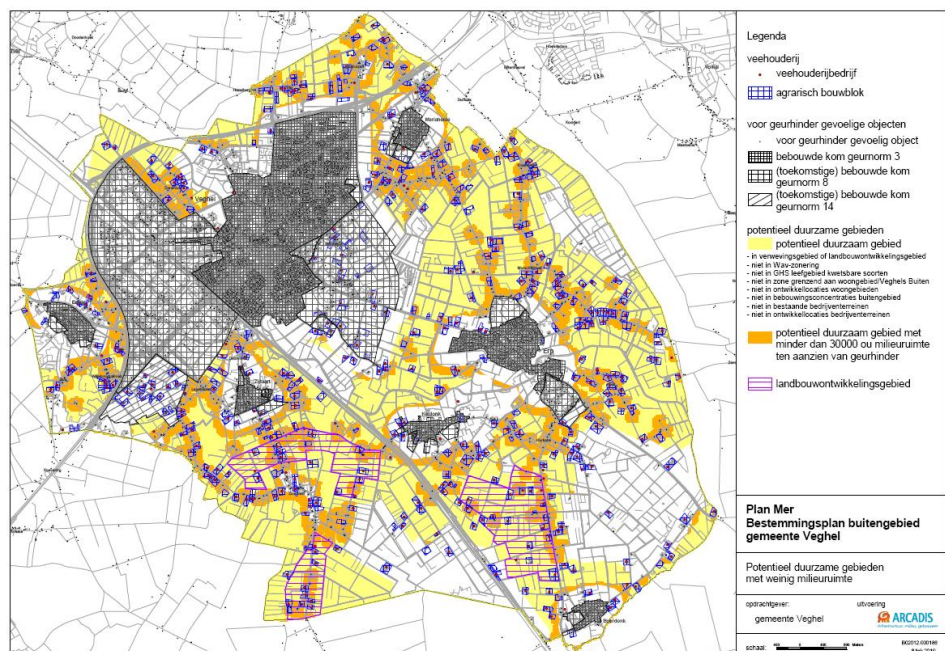
1. Een nadere onderverdeling maken binnen de verwevingsgebieden: gebieden met veel ruimte voor groei en gebieden met weinig ruimte voor groei.
2. Extra gemeentelijke voorwaarden te stellen aan de mogelijkheden voor omschakeling van een (woon- of bedrijfs)bouwblok naar een bouwblok voor de intensieve veehouderij. Bijvoorbeeld alleen meewerken aan omschakeling indien er elders (binnen gemeente Veghel, binnen reconstructiegebied Peel en Maas, binnen provincie Noord-Brabant) een knelpunt wordt opgelost.
3. Gemeentelijke randvoorwaarden met betrekking tot de benutting van de planologische ruimte stellen, zonder deze te concretiseren op kaart. Bijvoorbeeld het van toepassing verklaren van de eisen voor inpassing in de LOG's (ruimtelijke criteria) voor andere gebieden of eisen te stellen die betrekking hebben op de (maximale) cumulatie van milieueffecten.

In onderstaand voorstel is de eerste beleidsoptie vertaald in een uit te werken alternatief voor de planMER. Beleidsopties 2 en 3 betreffen randvoorwaarden die zowel als aanvulling op het huidige beleid of de beleidsoptie kan worden gezien. In het planMER zal wel worden ingegaan op de gevolgen van dergelijke randvoorwaarden voor de milieueffecten en de ontwikkelingsmogelijkheden van de intensieve veehouderijen.

*Beleidsalternatief: Nadere onderverdeling verwevingsgebieden*

Figuur 4.1

Voorstel nadere onderverdeling duurzame gebieden gemeente Veghel



In bovenstaande figuur is een voorstel opgenomen van een nadere indeling van het verwevingsgebied. Het verwevingsgebied is verdeeld in een zone met weinig ontwikkelingsmogelijkheden en een zone met de ontwikkelingsmogelijkheden zoals ze gelden op basis van het huidige beleid.

De zone waar er in dit voorstel – ter illustratie - minder planologische ruimte wordt geboden, zijn de zones rondom de kernen zoals ook opgenomen in de gebiedsvisie Wet geurhinder en veehouderij, de bebouwingsconcentraties in het buitengebied (vastgelegd in de gebiedsvisie Wgv) en een zone rondom het plangebied van Veghels Buiten. Met oranje zijn de gebieden opgenomen waar weinig milieuruimte qua geur (maximaal 30.000 ou) is.

Voorgesteld wordt om in de zones waar minder ruimte voor groei wordt geboden uit te gaan van maximaal 10 % groei van het bouwblok, binnen een absoluut maximum van 1,5 hectare per bouwblok. Omschakeling binnen deze gebieden is niet toegestaan. Voor de overige bouwblokken in het verwevingsgebied geldt een maximum van 1,5 hectare.

Omschakeling is in principe niet mogelijk in het verwevingsgebied, hiervoor geldt een nee, tenzij principe. Alleen indien er sprake is van het oplossen van een ruimtelijk knelpunt elders in Veghel, er geen locatie beschikbaar is in de LOG's, er sprake is van een duurzame ontwikkeling, een goede landschappelijke inpassing, een goede verkeerskundige ontsluiting en een aanvaardbaar woon- en leefklimaat (geur, geluid en fijn stof).

In de landbouwontwikkelingsgebieden geldt voor uitbreidingen en omschakeling een ja, mits principe. Ook hiervoor geldt dat er sprake moet zijn van het oplossen van een ruimtelijk knelpunt elders, bij voorkeur in Veghel en dat er sprake moet zijn van een duurzame en evenwichtige verdeling van de milieuruimte in de landbouwontwikkelingsgebieden en een aanvaardbaar woon- en leefklimaat (geur, geluid en fijn stof). Het maximum aantal omschakelingen is afgeleid van een inschatting van de behoefte aan hervestigingen en omschakelingen. Dit zal in het planMER nog nader worden uitgewerkt.

Verder gelden de randvoorwaarden zoals aangegeven in de ruimtelijke criteria voor de landbouwontwikkelingsgebieden (vastgesteld 15 januari 2009 door de gemeenteraad van Veghel) in dit beleidsalternatief ook voor de verwevingsgebieden.

#### *Overzicht alternatieven*

In het planMER zullen naast de huidige situatie (ook de huidige situatie indien voldaan wordt aan de maximale emissiewaarden uit de AMvB Huisvesting) en autonome ontwikkeling drie groeiscenario's worden berekend. Tabel 4.1 geeft een overzicht van de verschillende alternatieven die in het MER worden beschreven.

Tabel 4.1

Overzicht alternatieven planMER

Alternatief	Beschrijving
Huidige situatie (HS)	Milieubelasting op basis van de vergunde rechten (2009)
Huidige situatie, emissiearm (HS ea)	De vergunde dieraantallen, maar alle stallen voldoen aan de maximale emissiewaarden uit de AMvB Huisvesting (uiterlijk 2013)
Autonome ontwikkeling (AO)	Als AMvB huisvesting, met als toevoeging dat de kleinere IV-bedrijven stoppen of stoppen met hun tak intensieve veehouderij. Hierbij is uitgegaan van een omvang die kleiner is dan 40 nge, tenzij deze bedrijven in een LOG zijn gelegen.
Groeiscenario 1, huidig beleid (S1)	<p>Als autonome ontwikkeling, maar aanvullend daaraan groeien de nu al volwaardige intensieve veehouderij (minimum maat 70 nge) 40% met emissies, mits gelegen in het potentieel duurzaam gebied. Indien de milieurimte onvoldoende is om deze emissiegroei te realiseren, wordt uitgegaan van de groei tot aan dat maximum. Er wordt uitgegaan van bouwblokken in verwevingsgebieden die kunnen groeien tot een omvang van maximaal 1,5 hectare en in LOG's tot 2,5 hectare (mits mogelijk op grond van de vastgesteld ruimtelijke criteria voor de LOG's).</p> <p>Dit scenario kan gezien worden als een worst case scenario. Met dit scenario worden de maximale mogelijkheden voor hervestiging/omschakeling en uitbreiding van veehouderijen gedekt.</p>
Groeiscenario 2, beleidsalternatief (S2)	<p>Als groeiscenario 1, maar in dit scenario wordt er van uitgegaan dat de groei in verwevingsgebieden kleiner zal zijn dan in de LOG's. In verwevingsgebieden wordt uitgegaan van + 0% (zone rondom de kernen) respectievelijk +15 % groei van de emissies (overig verwevingsgebied) en in LOG's van +40%.</p> <p>Er wordt uitgegaan van bouwblokken in verwevingsgebieden die kunnen groeien tot een omvang van maximaal 1,5 hectare en in LOG's tot 2,5 hectare (mits mogelijk op grond van de vastgesteld ruimtelijke criteria voor de LOG's).</p> <p>In dit scenario wordt er van uitgegaan dat de groei van de individuele bedrijven en de mogelijkheden voor omschakelingen in verwevingsgebieden beperkter zal zijn c.q. mogelijk wordt gemaakt ten opzichte van de groei van bedrijven (en omschakeling) in de LOG's.</p> <p>Het maximum aantal omschakelingen/hervestigingen is afgeleid van een inschatting van de behoefte omschakelingen/hervestigingen. Ten aanzien van omschakeling en hervestiging wordt uitgegaan van maximaal 15 bedrijven. De behoefte zal in het planMER nog nader worden uitgewerkt.</p>



## HOOFDSTUK

## 5 Effecten

**5.1** INLEIDING**5.1.1** STUDIEGEBIED

Het planMER zal zich richten op de milieugevolgen door de ontwikkeling van de intensieve veehouderij. Dit betekent een focus op de ontwikkelingen op potentieel duurzame locaties in de verwevingsgebieden en op de landbouwontwikkelingsgebieden, gelegen in het plangebied van het nieuwe bestemmingsplan 'Landelijk gebied'.

Bij de beschrijving van de mogelijke effecten voor de verschillende thema's zal er sprake zijn van een groter beïnvloedingsgebied, omdat er ook sprake zal zijn van mogelijke effecten buiten het plangebied. Daarom zal veelal de gehele gemeente Veghel het studiegebied voor de effectbeschrijving zijn. Daar waar relevant (bijvoorbeeld voor het thema ammoniakdepositie op bos- en natuurgebieden) zal het studiegebied worden uitgebreid met gebieden buiten Veghel.

**5.1.2** PLANHORIZON: REFERENTIEJAAR

Omdat het bestemmingsplan een looptijd van minstens tien jaar zou moeten omvatten, geldt als planhorizon – en dus als referentiejaar – de situatie anno 2020.

**5.2** GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

De ontwikkelingen van de intensieve veehouderij die mogelijk wordt gemaakt door het bestemmingsplan buitengebied leiden tot effecten voor het milieu. Dit hoeven niet altijd negatieve effecten te zijn, maar dit kunnen ook positieve effecten zijn. In het planMER zullen de volgende thema's te beschreven:

- § ammoniak;
- § geur;
- § fijn stof;
- § landschap en cultuurhistorie;
- § geluid;
- § archeologie;
- § verkeer;
- § water/bodem;
- § gezondheid.

## 5.2.1

### AMMONIAK

Het planMER presenteert per alternatief c.q scenario de ammoniakemissies- en depositie. Per alternatief/scenario zal een inschatting worden gegeven van de verwachte bedrijfsontwikkelingen en de gevolgen van deze ontwikkelingen op de emissie van ammoniak uit stallen van de (intensieve) veehouderijen.

Op basis van deze inschattingen wordt per alternatief/scenario de depositie van ammoniak op bos- en natuurgebieden berekend en onderling vergeleken. Voor de bos- en natuurgebieden wordt een onderscheid gemaakt in Natura 2000-gebieden (op ruime afstand van de gemeente Veghel gelegen), gebieden die door de provincie in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij als zeer kwetsbaar zijn aangemerkt en de overige voor verzuring gevoelige bos- en natuurgebieden (de zogenaamde vervallen Wav-gebieden). De depositieberekeningen worden uitgevoerd met het OPS-model, een model dat geschikt is om gegevens van een groot aantal veehouderijen tegelijkertijd te verwerken

#### *Natura 2000 gebieden*

Binnen het grondgebied van de gemeente Veghel zijn geen Natura 2000-gebieden aanwezig. De meest nabijgelegen gebieden zijn weergegeven op de kaart in afbeelding 3.7.

Vestiging of uitbreiding van veehouderijbedrijven kan leiden tot een toename van stikstofdepositie. Deze depositie kan negatieve effecten hebben op de in de nabijheid gelegen Natura 2000-gebieden. Vanwege de ruime afstand (15 kilometer) tot de Natura 2000-gebieden worden er geen significante effecten op deze gebieden verwacht. Wel zal in het planMER aandacht worden besteed aan de effecten van de verschillende alternatieven/scenario's op de Natura 2000-gebieden (een zogenaamde voortoets). . Daarbij wordt ook een relatie gelegd met de afspraken die gemaakt zijn tussen de provincies Noord-Brabant en Limburg en natuur-, milieu- en landbouworganisaties over de wijze hoe in het kader van de Natuurbeschermingswet moet worden omgegaan met het toetsen aan het aspect stikstof voor veehouderijbedrijven.

#### WELKE NATURA 2000-GEBIEDEN WORDEN MEEGENOMEN?

- Kampina & Oisterwijkse Vennen;
- Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek;
- Strabrechtse Heide & Beuven;
- Deurnsche Peel & Mariapeel.

De voortoets passende beoordeling geeft inzicht in de mogelijke significante gevolgen op de Natura2000-gebieden en in hoeverre de kritische depositiewaarden worden overschreden. Aangezien in dit stadium niet duidelijk waar en op welke schaal initiatieven worden ontwikkeld, zullen wij globaal de effecten van ammoniakdepositie op de Natura 2000-gebieden in kaart brengen op basis van de mogelijkheden die het bestemmingsplan gaat bieden.

De exacte effecten kunnen pas in beeld worden gebracht bij de individuele vergunningsaanvragen van de agrarisch ondernemers, aangezien in dat stadium pas detailgegevens over de omvang en bron van de emissies kan worden vastgesteld.

## 5.2.2

### GEURHINDER

Verkeer, industrie, huishoudens en de landbouw zijn de belangrijkste bronnen van geuroverlast. De landbouw zorgt voor het grootste percentage geurghinderden. Het betreft stankemissie uit stallen, opslag en aanwending. De belangrijkste bron van agrarische geuroverlast is het toedienen van mest, met in Brabant circa 14% geurghinderden. De geuroverlast als gevolg van geur uit stallen is aanzienlijk kleiner, met in Brabant circa 4% geurghinderden (2005).

Geurhinder door het toedienen van mest wordt niet of slechts indirect beïnvloed door keuzen in het bestemmingsplan buitengebied. De regelgeving ten aanzien van de agrarische geurhinder richt zich vooral op geurhinder uit stallen via de vergunningverlening (voor veehouderijen), procedures in het kader van de ruimtelijke ordening (bijvoorbeeld in verband met de bouw van woningen) en de mogelijkheid die gemeenten hebben om gebiedsgerichte normen te stellen, binnen een wettelijke bandbreedte en de daaraan gekoppelde voorwaarden. Daarom wordt in het planMER de kans op geurhinder uit stallen uitgewerkt.

De geurhinder zal in het planMER in beeld worden gebracht voor de verschillende alternatieven en scenario's. Hierbij is er enerzijds aandacht voor de cumulatieve belasting door geur uit stallen (achtergrondbelasting) op voor geurhinder gevoelige objecten en anderzijds de ruimte voor uitbreiding voor de geuremissie, een relevante factor voor de ontwikkelingsmogelijkheden van intensieve veehouderijen. Bij de uitwerking van de alternatieven/scenario's wordt rekening gehouden met de gemeentelijke normering uit de verordening in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij. Er wordt een relatie gesteld met de doelstellingen die op provinciaal en gemeentelijk niveau zijn vastgelegd en de geurbelasting wordt vertaald naar een classificatie van het woon- en leefmilieu zoals beschreven in hoofdstuk 4.

## 5.2.3

### FIJN STOF

#### *Fijn stof*

Fijn stof wordt gezien als één van de meest schadelijke stoffen van luchtverontreiniging. Uit verschillende publicaties is bekend dat fijn stof gezondheidsproblemen en vroegtijdige sterfte kan veroorzaken bij de mens. Concentratie van veehouderijen kan de kans op overschrijding van de fijn stof normen verhogen. Mogelijk vormt dit een beletsel bij de vergunningverlening voor grotere intensieve veehouderijen.

Ingegaan wordt op de huidige concentratie van fijn stof en de bijdrage van de intensieve veehouderij. Op basis van de normstelling, de achtergrondwaarde en de mogelijke ontwikkeling van de intensieve veehouderij wordt aangegeven waar er mogelijke knelpunten zijn c.q. een belangrijke toename van de concentratie kan ontstaan. Ook wordt er ingegaan welke gevolgen dit heeft op de blootstelling aan die hogere concentraties en de gevolgen voor de ontwikkelingsmogelijkheden van intensieve veehouderijen. Knelpunten worden vooral verwacht voor pluimveebedrijven.

## 5.2.4

### LANDSCHAP, CULTUURHISTORIE EN ARCHEOLOGIE

Op basis van een beschrijving van de huidige ruimtelijke situatie, een typering van de bestaande bebouwing en een beschrijving van de landschappelijke kwaliteiten, zal in het PlanMER worden ingegaan op de globale inpasbaarheid van de nieuwe bebouwing en de effecten daarvan op de landschappelijke kwaliteiten.

Ontwikkelingsmogelijkheden van intensieve veehouderijen worden gerelateerd aan een globale indeling van Veghel in landschapstypen, de ruimtelijke samenhang tussen bestaand landschap en de ingreep en de mate van openheid/geslotenheid. Voor gebieden waar er ontwikkelingsmogelijkheden voor intensieve veehouderijen zijn (voor de twee beleidsalternatieven) wordt beschreven welke cultuurhistorische en archeologische (verwachtings)waarden door die ontwikkelingen kunnen worden aangetast.

## 5.2.5

### GELUID

De geluidsbelasting in het buitengebied 's wordt voornamelijk bepaald door de agrarische bedrijven, bestemmingsverkeer en doorgaand verkeer. Door ontwikkeling van intensieve veehouderijen kunnen de geluidemissies toenemen. Toename van geluidsemisies van stationaire bronnen zal vooral ontstaan door het toepassen van ventilatie, omdat ventilatoren zich aan de buitenzijde van de stallen bevinden. De meeste geluidproducerende activiteiten bij intensieve veehouderij vinden verder inpandig plaats. Ook de toename van vrachtverkeer (onder andere aan- en afvoer van vee) kan een oorzaak van de toename van geluidemissies zijn.

De geluidsbelasting van de agrarische bedrijven (vooral ventilatoren, laden en lossen) wordt gereguleerd met de Wet milieubeheer vergunning. Hierdoor wordt voorkomen dat op gevoelige objecten en terreinen (zoals woningen in het buitengebied) geluidhinder boven de gestelde (voorkeurs-)grenswaarde komt.

Op basis van algemeen beschikbare gegevens wordt globaal ingeschat of en waar (indicatief) omschakeling naar - en uitbreiding van intensieve veehouderij invloed kan hebben op de geluidgevoelige functies; bebouwde kom, geluidgevoelige gebouwen en terreinen, woningen en stiltegebieden. Ook kan er overlast worden ervaren in andere gebieden, zoals bos- en natuurgebieden, hoewel deze niet wettelijk zijn beschermd.

## 5.2.6

### VERKEER

Op basis van praktijk-kentallen voor vracht- en personenbewegingen voor (intensieve) veehouderij zijn inschattingen te geven over (veranderingen in) verkeersbewegingen. Omdat er sprake is van een grote spreiding van het verkeer over het buitengebied met relatief lage intensiteiten, zijn potentiële conflicten van vrachtauto's met andere weggebruikers, in het bijzonder het langzaam verkeer (met name fietsers), van belang. Dit speelt vooral op het lokale wegennet, dus niet op provinciale en rijkswegen. Op de hoofdwegenstructuur zijn deze verkeersdeelnemers standaard gescheiden. Ook is op dit type wegen de toename van vrachtverkeer door ontwikkeling van de intensieve veehouderij relatief klein.



Bij verkeer zal rekening worden gehouden met de verwachte ontwikkelingen in en rondom Veghel. Het betreft de volgende ontwikkelingen:

- § Opwaardering N279 tussen Asten (A67) en Den Bosch (A2) en de aanleg van een oostwestverbinding tussen de A50/A58 en N279 nabij Eindhoven/Helmond;
- § Aanleg zuidelijke ontsluitingsweg bij Erp.

De volgende criteria worden voor verkeer gehanteerd:

- § Gevolgen voor de verkeersafwikkeling.
- § Beïnvloeding van de verkeersveiligheid.

## 5.2.7

### WATER/BODEM

#### *Water*

Waterneutraal bouwen zal een belangrijk uitgangspunt bij nieuwe ruimtelijke initiatieven gericht op uitbreiding van intensieve veehouderijen en omschakelingen naar intensieve veehouderijen. Dit betekent dat er geen wijziging (ingreep) in de grondwaterstand, grondwaterstroming en waterberging als gevolg van de her- en nieuwvestiging van intensieve veehouderij mogen plaatsvinden. Ook dient er voorkomen te worden dat er emissies van (mest-)stoffen naar het oppervlakte- en grondwater plaats vindt. Dit kan worden voorkomen door het gebruik van vloeistofdichte vloeren.

In het MER zal worden ingegaan op specifieke aandachtsgebieden, zoals zones rondom waterafhankelijke natuurgebieden, zoekgebieden voor waterberging en grondwaterbeschermingsgebieden. Voor een deel van die aandachtsgebieden zal het uitgangspunt “waterneutraal bouwen” moeten leiden tot specifieke maatregelen of een bepaalde uitvoering van die plannen. Daar zal in het planMER nader op worden ingegaan

#### *Bodem*

Het verwijderen, uitbreiden of ontwikkelen van bebouwing heeft weinig invloed op de geomorfologie in het buitengebied van Veghel. Het effect op het landschappelijke waarden die verbonden zijn met de zichtbaarheid van de geomorfologische waarden wordt beschreven onder het thema ‘landschap’.

Aangenomen wordt dat ‘bodem’ op het abstractieniveau van dit planMER geen onderscheidend aspect is. Dit omdat de bodem niet zwaar vergraven dient te worden en de in te plaatsen dan wel uit te breiden intensieve veehouderijbedrijven vloeistofdichte vloeren of andere voorzieningen dienen te realiseren, zodat eventuele ontwikkelingen niet leiden tot aantasting van de bodem. In het kader van ruimtelijke procedures en milieuvergunningen zal het effect van een uitbreiding van een intensieve veehouderij op de bodem specifiek in beeld worden gebracht.

## 5.2.8

### GEZONDHEID

Effecten van intensieve veehouderijen op de volksgezondheid kunnen op verschillende manieren tot stand komen. Bijvoorbeeld via direct diercontact, via de lucht, via mest en via voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong. Mogelijke risicogroepen zijn:

- § De veehouders, familie, personeel en bezoekers
- § Omwonenden
- § Consumenten van voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong

**In de wetenschappelijke literatuur komen de volgende onderwerpen naar voren: gassen (zoals ammoniak) en geuren, fijn stof en bio-aerosolen (stofdeeltjes die bacteriën, virussen of schimmels kunnen bevatten).**

#### GEZONDHEID IN PLANMER

In het planMER zal algemene informatie worden opgenomen aangaande de lopende onderzoeken en huidige inzichten met betrekking tot de relatie tussen intensieve veehouderij en gezondheid. Daarnaast zal een relatie worden gelegd met het milieuonderzoek in het kader van het planMER bestemmingsplan 'Landelijk gebied'. Dit betreft de aspecten fijn stof, geur en ammoniak.

Andere effecten of risico's, zoals de risico's van infectieziekten die van dier op mens overdraagbaar zijn (zoals MRSA, vogelgriep en Q-koorts) of de risico's voor de gezondheid van dieren op zijn op basis van de bestaande inzichten moeilijk aan te geven en zijn ook geen onderdeel van dit planMER. De informatie over dit aspect in het planMER blijft beperkt tot het in beeld brengen van de concentratie van veehouderijen in relatie tot de concentraties van woningen (bebouwde kom en het buitengebied).

## HOOFDSTUK

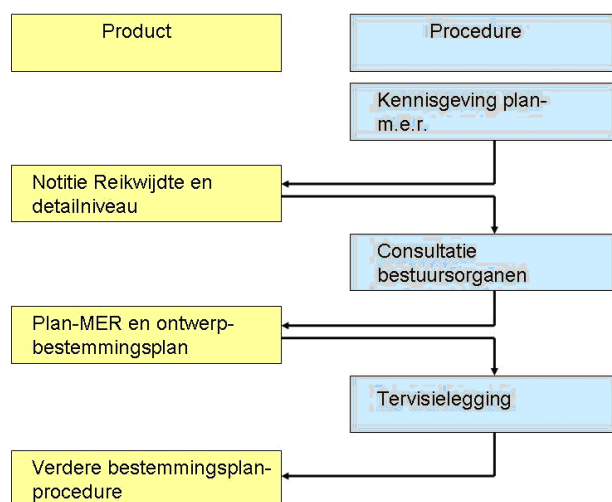
# 6 Procedure en planning

## 6.1 OVERZICHT PROCEDURE PLAN-M.E.R.

Voor plan-m.e.r. dienen de volgende stappen te worden doorlopen:

1. Het opstellen van een notitie c.q. presentatie over de reikwijdte en het detailniveau van het planMER (het voorliggende document).
2. Raadplegen bestuursorganen met specifieke milieuverantwoordelijkheid over reikwijdte en detailniveau van het planMER.
3. Opstellen van een planMER. In dit geval is dat een rapportage die als bijlage c.q. onderbouwing bij het (ontwerp-)bestemmingsplan wordt gevoegd.
4. Ter inzage leggen van het planMER, waarbij inspraak mogelijk is.
5. Motivering van de rol van het planMER en de inspraakreacties bij de verdere besluitvorming.

Figuur 6.1  
Procedure planMER



## 6.2 TE RAADPLEGEN INSTANTIES

Het bevoegd gezag voor het plan dient de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen planMER te bepalen. Hierbij dient gelet te worden op de elementen waar in een planMER aandacht aan moet worden besteed. Bij het bepalen van de reikwijdte en detailniveau van het planMER raadpleegt het bevoegd gezag minstens de wettelijk voorgeschreven bestuursorganen (artikel 7.11b Wet milieubeheer).

Het college van B&W van Veghel heeft bepaald de volgende instanties te raadplegen:

- § Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant;
- § Burgemeester en Wethouders van de omliggende gemeenten: Bernheze, Boekel, Gemert-Bakel, Laarbeek, Uden, Sint-Oedenrode en Schijndel;
- § VROM-inspectie;
- § LNV regio zuid;
- § GGD;
- § Waterschap Aa en Maas;
- § Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed;
- § De Commissie voor de milieueffectrapportage.

### 6.3

#### CONSULTATIE OVER DEZE NOTITIE

Er is een kennisgeving gepubliceerd die aangeeft welke procedure de gemeente wenst te volgen. De gemeente heeft ervoor gekozen om in het stadium van reikwijdte en detailniveau geen publieke inspraakronde te organiseren. De Notitie reikwijdte en detailniveau is voor belangstellenden te downloaden van de gemeentelijke website.

De consultatie kan ingaan op bijvoorbeeld de volgende onderwerpen:

- § alternatieven;
- § beoordelingscriteria;
- § suggesties voor de besluitvorming.

Eventuele reacties kunnen per post worden aangeleverd aan:

Gemeente Veghel  
t.a.v. de heer B. Achterbergh  
Postbus 10.001  
5460 DA VEGHEL

Het planMER zal gemotiveerd aangeven hoe de raadpleging daarin een rol heeft gespeeld.

### 6.4

#### VERDERE PROCEDURE EN GLOBALE PLANNING

Het planMER wordt parallel aan het ontwerp-bestemmingsplan opgesteld, zodat de uitkomsten van het planMER bij de ter inzagelegging in het ontwerp-bestemmingsplan zijn verwerkt.

De globale planning is:

- § april / mei 2010: consultatie over de Notitie reikwijdte en detailniveau
- § tweede helft 2010: terinzagelegging ontwerp-bestemmingsplan + planMER
- § in de loop van 2011: vaststelling definitief bestemmingsplan

BIJLAGE **1**

## Literatuurlijst

Gemeente Veghel, 2009: *Besteksgereed plan herziening bestemmingsplan 'Landelijk gebied'*

Gemeente Veghel, 2009: *Ruimtelijke criteria voor de landbouwontwikkelingsgebieden*

Gemeente Veghel, 2002: *Bestemmingsplan 'Landelijk gebied'*

Gemeente Veghel, 2004: *Bestemmingsplan 'Landelijk gebied' aanvulling*

LEI en CBS, juli 2008: *Land- en tuinbouwcijfers*

Provincie Noord-Brabant, 2005: *Reconstructieplan Peel en Maas*

Provincie Noord-Brabant, 2003: *Handleiding duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij*

Provincie Noord-Brabant, 2008: *Kaart Wet ammoniak en veehouderij (cdrom)*

SenterNovem, 2007: *Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij*

[http://www.mnp.nl/nl/themasites/gcn/kaarten/jpeg/depo\\_Nred\\_2006.html](http://www.mnp.nl/nl/themasites/gcn/kaarten/jpeg/depo_Nred_2006.html)

Gemeente Sint-Oedenrode, Veghel en Laarbeek, 2007: *Ontwikkelplan Landbouwontwikkelingsgebied Jekschotse Heide*

Gemeente Veghel, 2007: *ontwikkelplan LOG's Zijtaart en Keldonk-Boerdonk*

BIJLAGE **2**

Ruimtelijke criteria voor de landbouwontwikkelingsgebieden (vastgesteld 15 januari 2009 gemeenteraad Veghel)

BIJLAGE **3** Kaartenbijlagen

BIJLAGE **4**

Handleiding duurzame locaties provincie Noord-Brabant







## Trendmatige ontwikkeling veehouderij in Veghel

Jaartal	Melkvee	Vleeskalveren	Overig rundvleesvee	Varkens totaal	Biggen	Vleesvarkens	Fokvarkens	Kippen totaal	Vleeskuikens	Leghennen
2000	14106	12683	1632	205382	86754	89855	28773	1052290	557750	494540
2001	14116	11119	1280	216537	95544	95594	25399	953440	518550	434890
2002	12495	10342	1027	187296	81959	83565	21772	958440	529830	428610
2003	12516	10195	1231	180499	76745	81832	21922	753750	347450	406300
2004	12906	9501	844	174714	79039	76262	19413	839780	466100	373680
2005	12668	12393	1223	181622	81160	81504	18958	744500	402900	341600
2006	12789	13693	842	166811	67327	80764	18720	893280	544650	348630
2007	12442	12247	705	176015	78534	76976	20505	791961	366976	424985
2008	12687	12248	629	201324	90382	91633	19309	587641	361749	225892
2009	13559	12116	585	194921	87240	88793	18888	576836	352413	224423